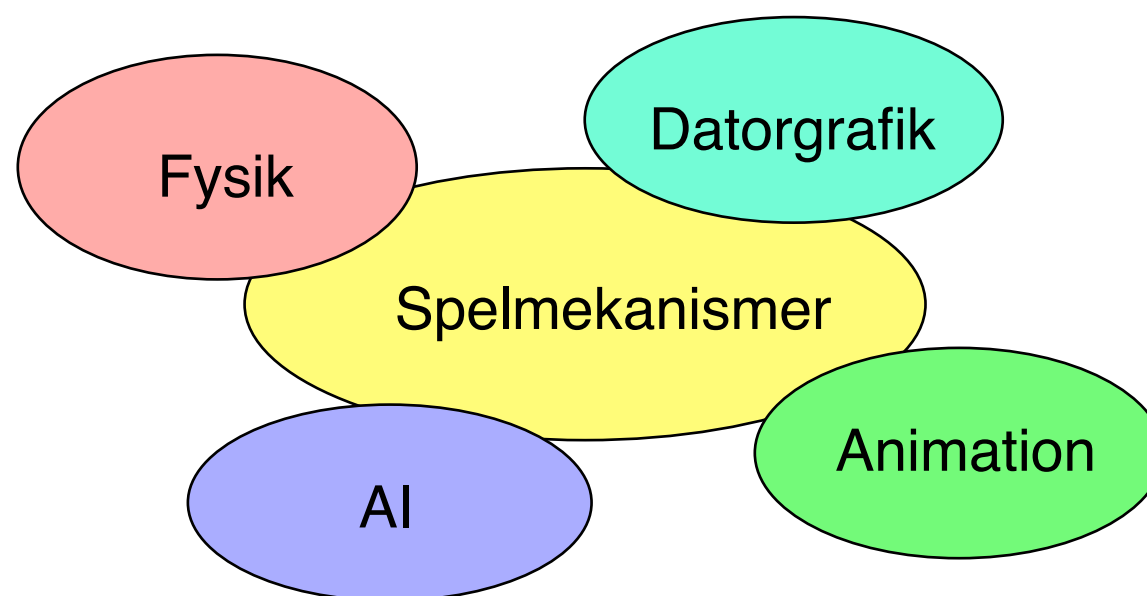

TSBK 03

Teknik för avancerade datorspel

Ingemar Ragnemalm, ISY

Information Coding / Computer Graphics, ISY, LiTH

Föreläsning 3

"Konventionell" skugggenerering

- Skuggor, definitioner
  - Plana skuggor
  - Skuggmappning
  - Skuggvolym
  - Mjuka skuggor
- Ambient occlusion

Skuggor

Skuggor är viktiga eftersom:

- bidrar med realism
- viktiga “depth cues” som gör det lättare att förstå scenen (speciellt för flygande föremål)

men 3D-API'erna löser inte problemet åt oss automatiskt!

Skuggor

Vi vet redan att vi kan göra skuggor på flera sätt:

- Strålföljning
- Radiosity
- Light mapping baserad på dessa

men ingen av dem ger dynamiska skuggor!

(Oräknat strålföljning i realtid - helst med RTX.)

Tar strålföljningsbaserade metoder över helt?

100% skifte? Inte än!

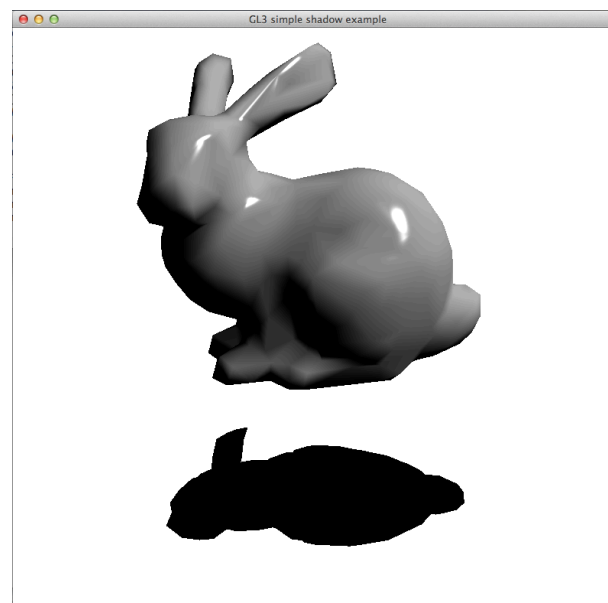
- RTX eller billigare GTX? (1660 är populär!)
  - Low-end (telefoner mm)?
- Andra prioriteringar kräver beräkningskraften?
- Hybridsystem, utnyttjar RT för delar av scenen.

En billig metod:

Rita tillplattad modell på ytan.

Hyfsat på "oändlig" yta eller med stencilbuffer.

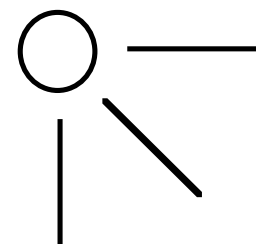

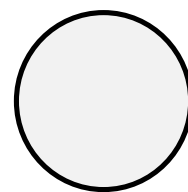
Definitioner

Occluder
Receiver
Attached shadow
Self-shadow

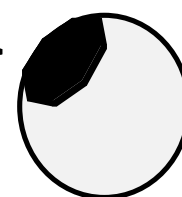
Light source

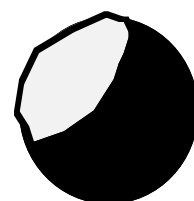
Occluder

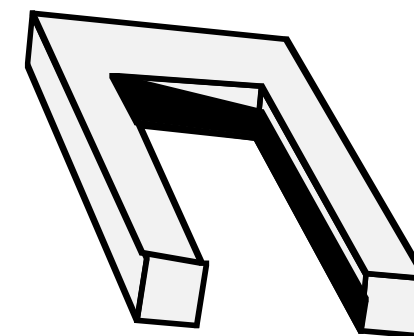
Cast shadow

Receiver

Attached shadow

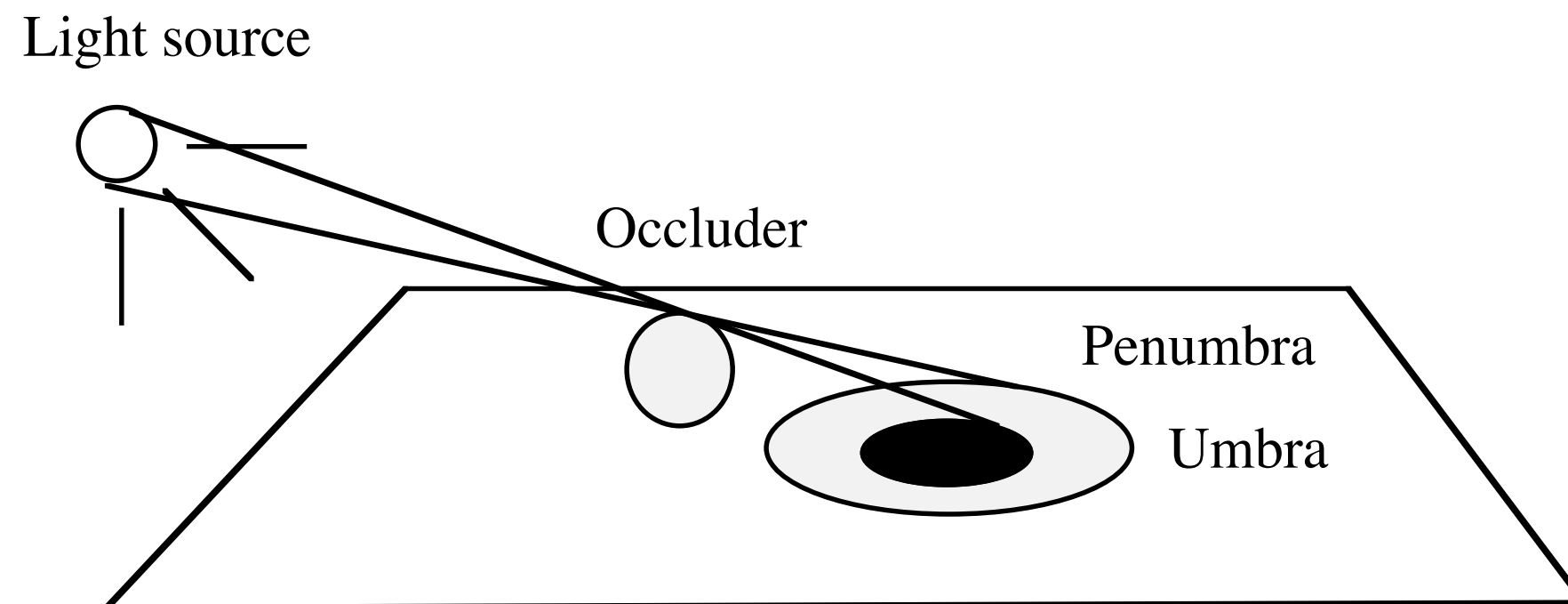
Self-shadow

Definitioner

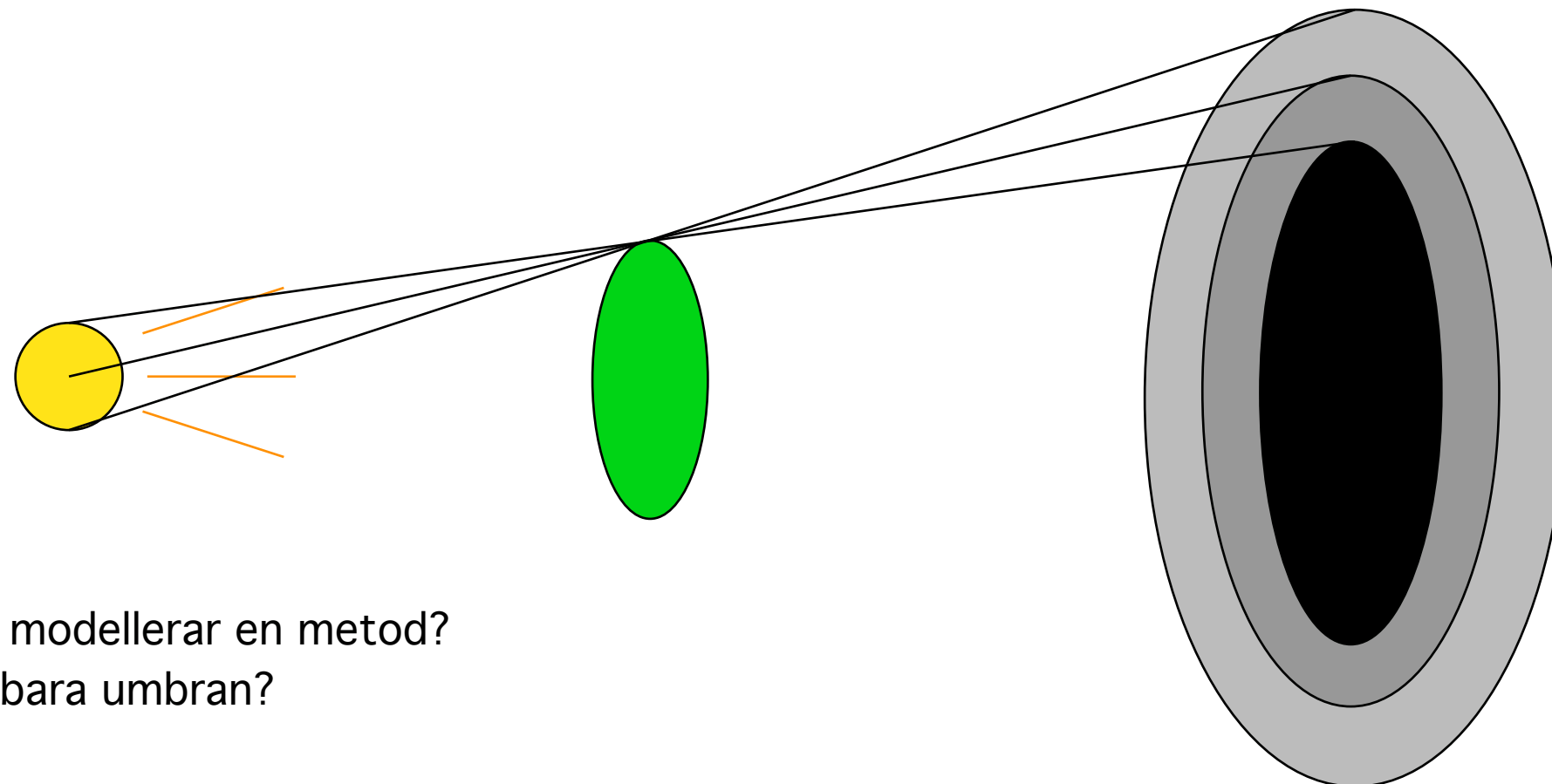
Umbra
Penumbra (yttre & inre)

Penumbra

Inre penumbra - skugga om punktkälla
Yttre penumbra - belyst om punktkälla

Vilka delar av skuggan modellerar en metod?
Finns penumbran eller bara umbran?
Finns båda zonerna?

Problemet

Tre huvudsakliga sorters skuggor:

- Attached shadow. Detta klarar vi redan med den vanligaste belysningsmodellen.

Men det gäller inte för:

- Cast shadow, skugga från objekt till objekt.
- Self-shadowing.

Vi behöver effektiva metoder (dvs realtid) för detta som ger bra resultat.

Dynamiska skuggor

Skuggmetoder med låga prestandakrav.

Metoder för dynamiska skuggor:

- Projektion på plana ytor
  - Shadow maps
  - Shadow volumes

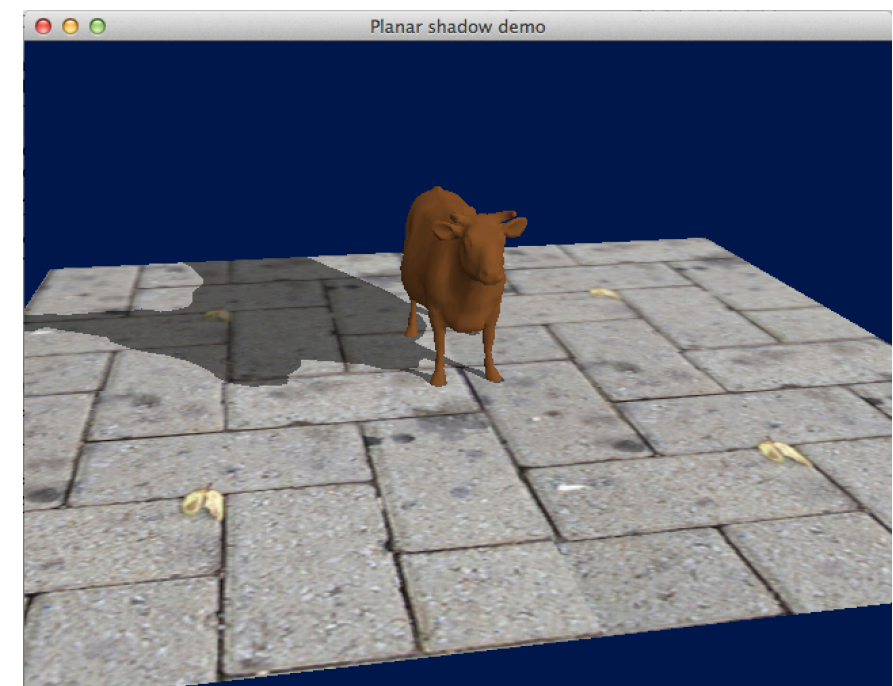

Projektion på plan yta

Projicera objektet på en yta!

Projektionsmatris multipliceras in i stil med rotation runt godtycklig axel.

Objektet renderas utan textur, i önskad skuggas färg, blendas multiplikativt (som light map).

Projektion på plan yta

Delproblem att lösa:

- Utför projektionen av objektet till vald yta
  - Maskera ritandet till denna yta med stencilbuffern
- Rita objektet på ytan med multi-pass

Projektionsmatrisen

Enkla projektionmatriser längs Z:

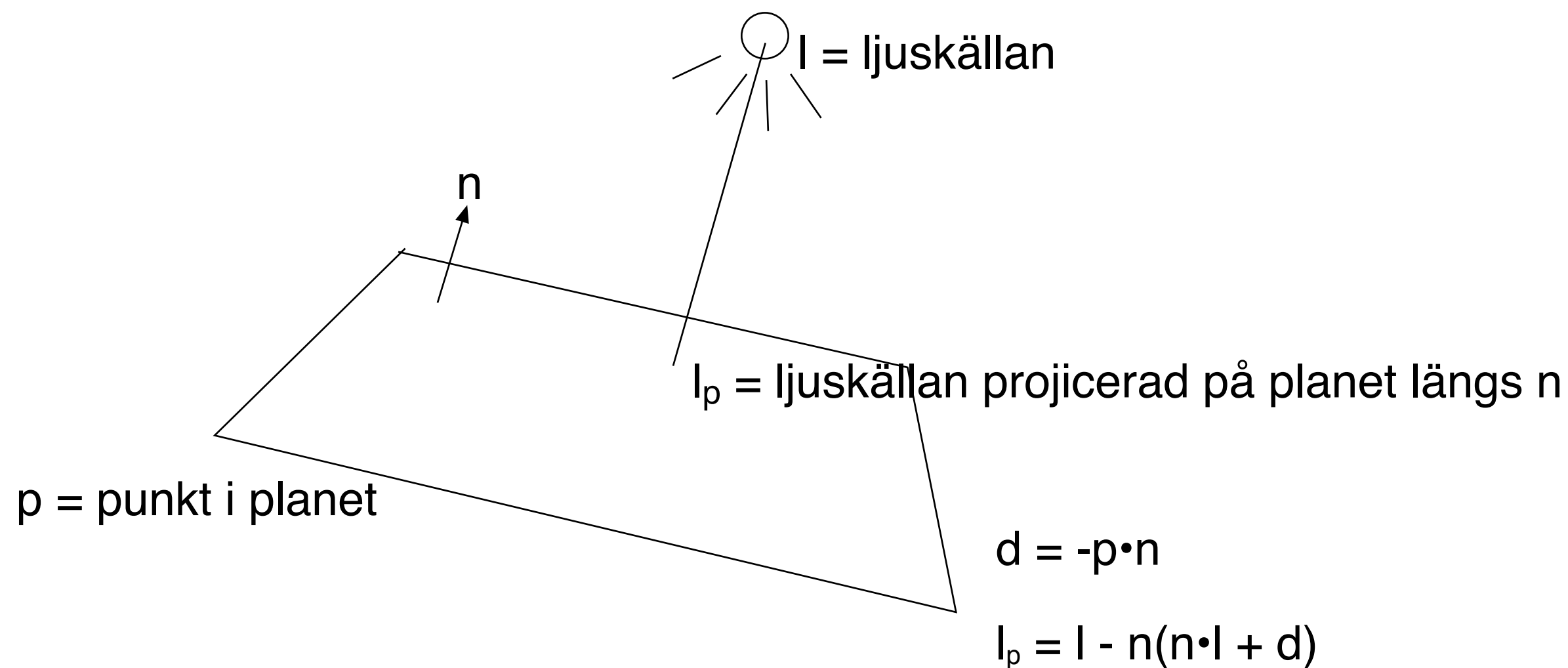
$$\begin{array}{cccc} f & 0 & 0 & 0 \\ 0 & f & 0 & 0 \\ 0 & 0 & f & 0 \\ 0 & 0 & -1 & 0 \end{array} \quad \begin{array}{cccc} f & 0 & 0 & 0 \\ 0 & f & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & -1 & f \end{array}$$

Rotera och translatera så det stämmer med önskat plan.

Höger matris projicerar på $Z=0$.
Vänster har ljuskällan i origo.

Variabler i projektionen

Projektionstransform

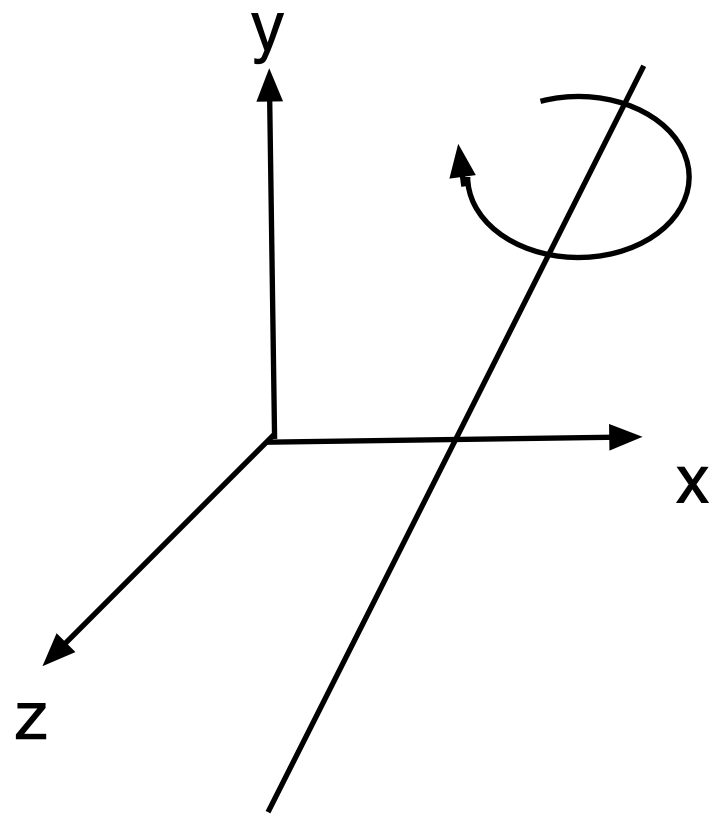
Samma princip som många liknande fall i grundkursen.

Låt l_p vara ljuskällan projicerad på planet.

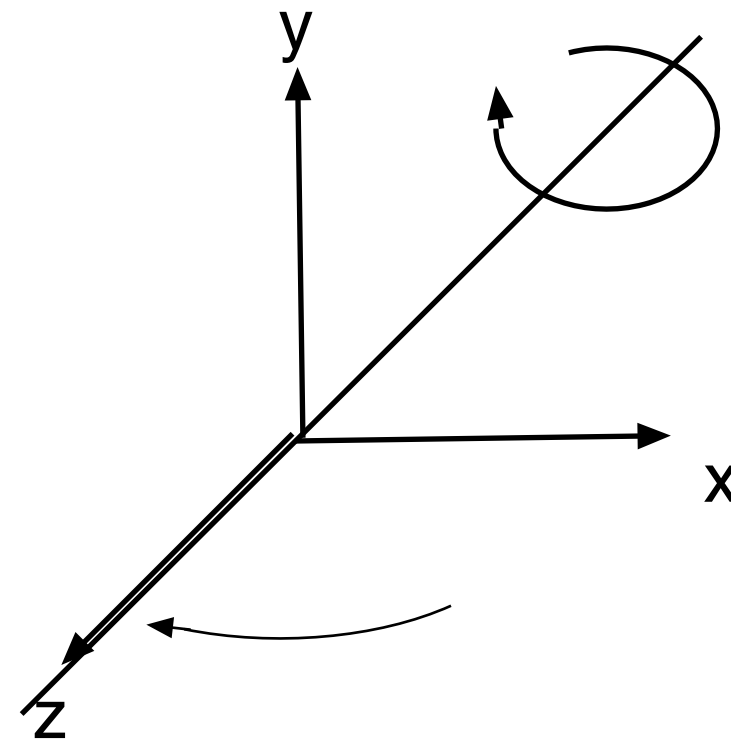
- Translatera l_p till origo
- Roter normalvektorn längs Z
  - Projicera
  - Roter tillbaka
- Translaterar tillbaka

Rotation runt godtycklig axel

Transform to align axis with the Z axis,
rotate, and transform back.

Total transformation:

$$R(\theta) = T(p_1) * R^T * R_z(\theta) * R * T(-p_1)$$

Kod för projektion

```
float d = - p * n;  
float f = n * l + d; // Distance light source to plane = focal distance  
vec3 lp = l - n * (n * l + d); // lp = l - n(n dot l + d)
```

```
mat4 toz = AxisToZ(n);  
mat4 fromz = Transpose(toz);  
mat4 shadowProjectionMatrix = CreateShadowProjectionMatrix(f);
```

```
mat4 sm = T(lp) * fromz * shadowProjectionMatrix * toz * T(-lp);
```

Total transformation:

$$\text{Proj} = T(\text{lp}) * R^T * P * R * T(-\text{lp})$$

Rita golvet i stencil, framebuffer och Z-buffer

```
// Inline geometry
GLfloat floorVertices[] =
    {100.0f, 0,-100.0f,
     -100.0f, 0,-100.0f,
     -100.0f, 0,100.0f,
     100.0f, 0,100.0f};
GLfloat floorTex[] = { 4.0f, 4.0f, 0.0f, 4.0f,
                      0.0f, 0.0f, 4.0f, 0.0f};
GLuint floorIndices[] = {0, 1, 2, 0, 2, 3};

glStencilFunc(GL_ALWAYS, 1, 0xFFFFFFFF);
glStencilOp(GL_KEEP, GL_KEEP, GL_REPLACE); // 1 if pass
// Draw the floor
glBindTexture(GL_TEXTURE_2D, TextureArray[0]);
// Upload any shader variables here
DrawModel(floorModel);
```

Inlinegeometri laddas upp
(till "model" i LittleOBJLoader.c)

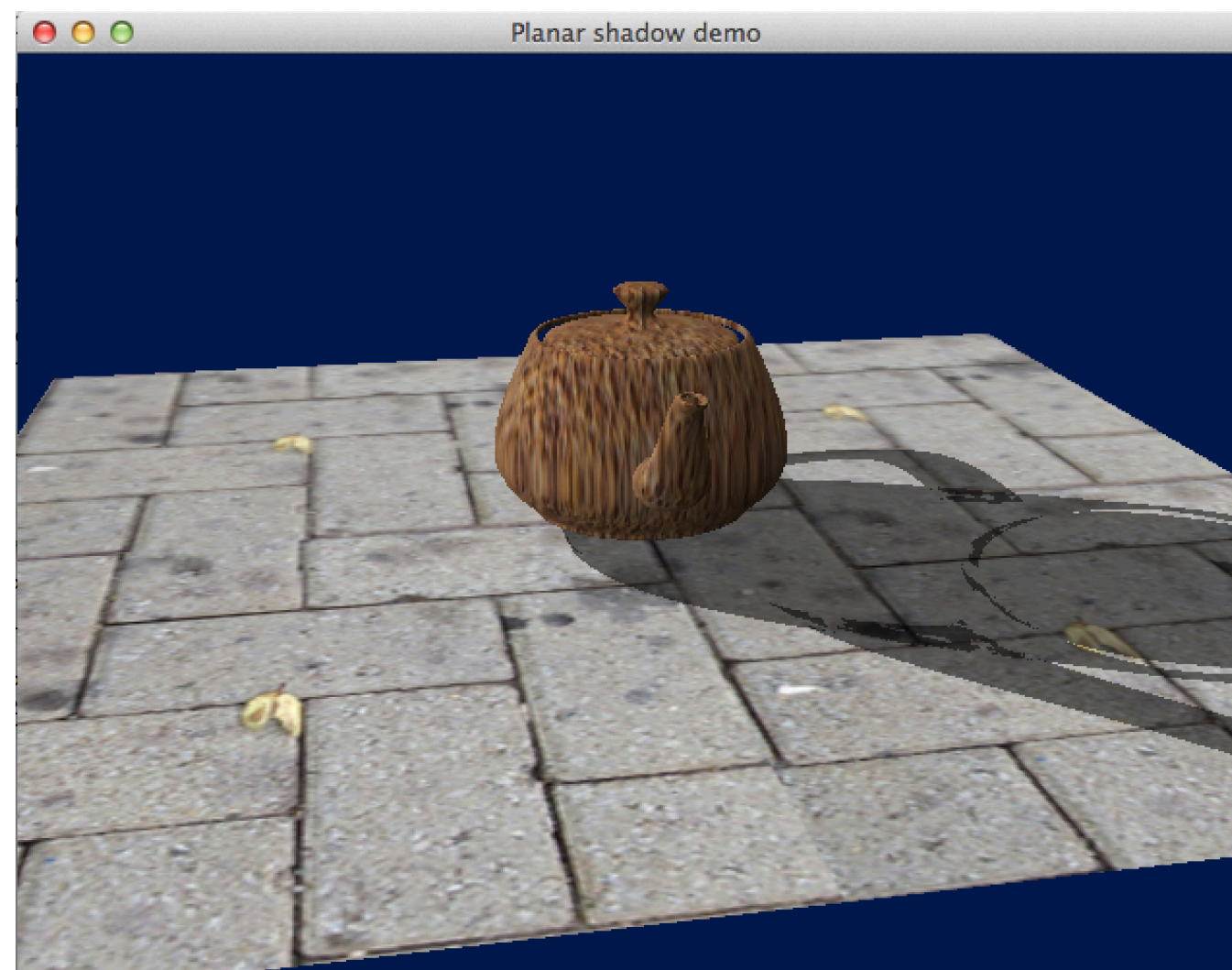
Skriv 1 om pass!
Annars keep!
Vi vill inte rita i skymd yta!

Rita på vanligt sätt

Multipel blending

Ett fall för stencilbuffern!

Multipel blending

Vi använde bara stencilbuffern som binär mask. Den anger om vi skrivit en bakgrund i den eller ej. Men vi vill ju helst testa om vi skrivit skugga också!

Och detta visar sig vara ganska lätt!

Vi hade

```
glStencilOp(GL_KEEP, GL_KEEP, GL_KEEP);
```

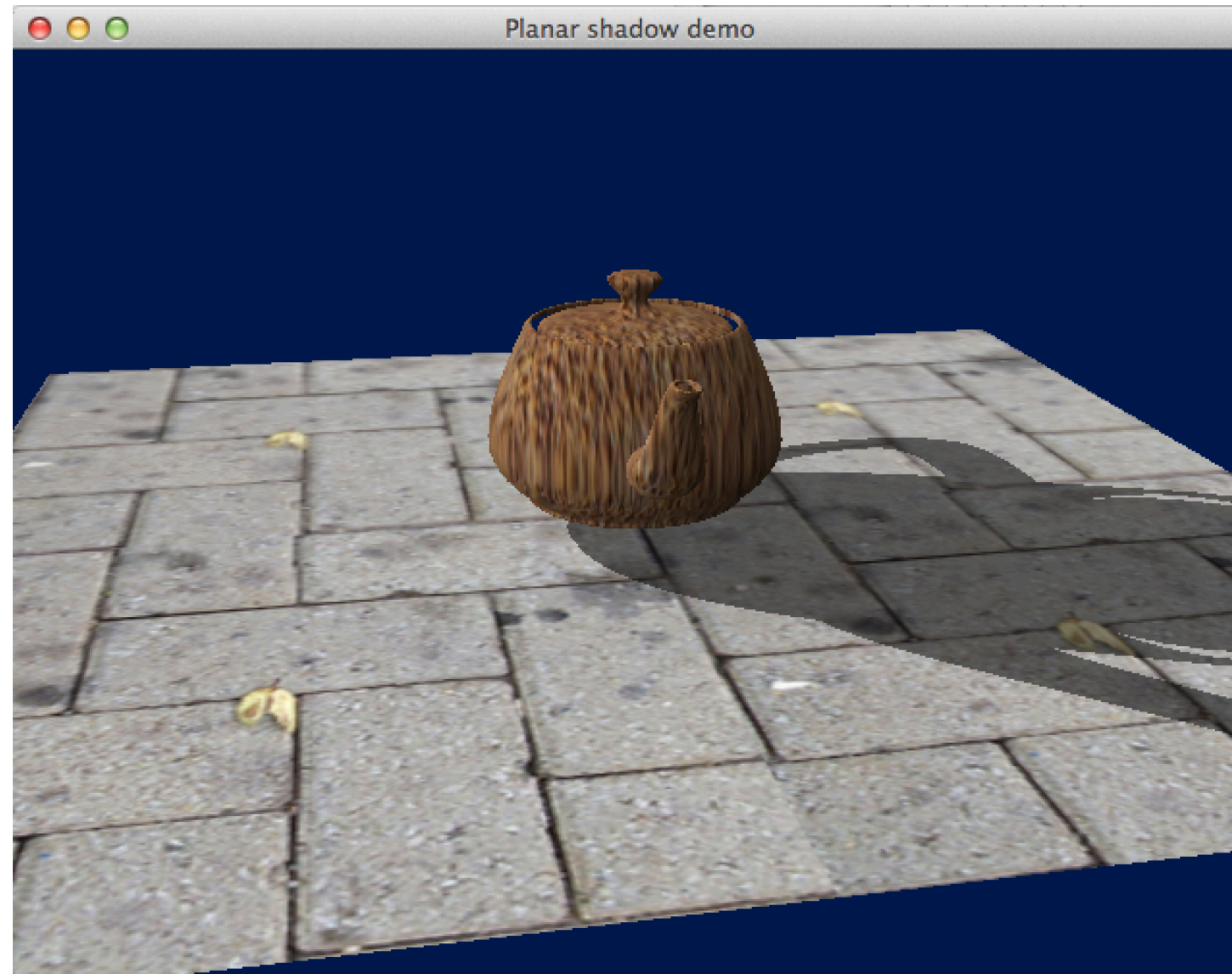
men vad sägs om denna?

```
glStencilOp(GL_KEEP, GL_KEEP, GL_INCR);
```

Dvs rita om stencil = 1 (enl glStencilOp) men öka med 1 om det går igenom!

Multipel blending korrigerat, resultat

Projektion på plana ytor

- Enkelt att göra med projektionsmatris och stencilbuffern
  - Bara plana ytor! Bökitigt och långsamt för flera ytor, kräver att stencilbuffern raderas och ritas om för varje yta!
  - Problem vid blendning av komplexa objekt

Bättre kan vi! Shadow maps och shadow volumes ger bättre resultat!

Shadow maps/Skuggmappning

Mycket populär skuggningsmetod!

- Två renderingar av scenen
- Beräkning för beslut i fragmentshader
- Mycket beräkningar (filter) för god kvalitet

Fördel: Behöver ingen kunskap om scenens innehåll, klarar alla sorters former.

Occluder och receiver hittas automatiskt! “Self-shadowing” inget problem.

Shadow maps

Tvåpassalgoritm:

1: Rendera från ljuskällan. Endast Z-buffern är av intresse! Z-buffern är vår “shadow map”, en 2D-funktion som anger avståndet till ljuskällan.

2: Z-buffern används i andra passet:

Z-buffern används som projicerad textur, men inte för att rita med!

Shadow maps

Z-buffern är en “djuptextur”. När den projiceras över scenen så nås varje fragmentberäkning av ett Z-värde.

A: Om fragmentet (pixeln) är belyst så är Z-bufferns värde lika med avståndet till ljuskällan

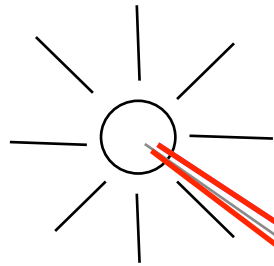
B: Om den är i skugga så är Z-värdet mindre än avståndet till ljuskällan.

Om vi kan testa denna likhet/olikhet så vet vi om pixeln är i skugga! Detta kan göras med fragment shader eller avancerad texturaritmetik.

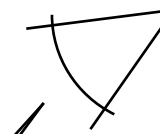
Shadow maps - princip

Ljuskälla

Bildplan för
djupbilden

Kamera

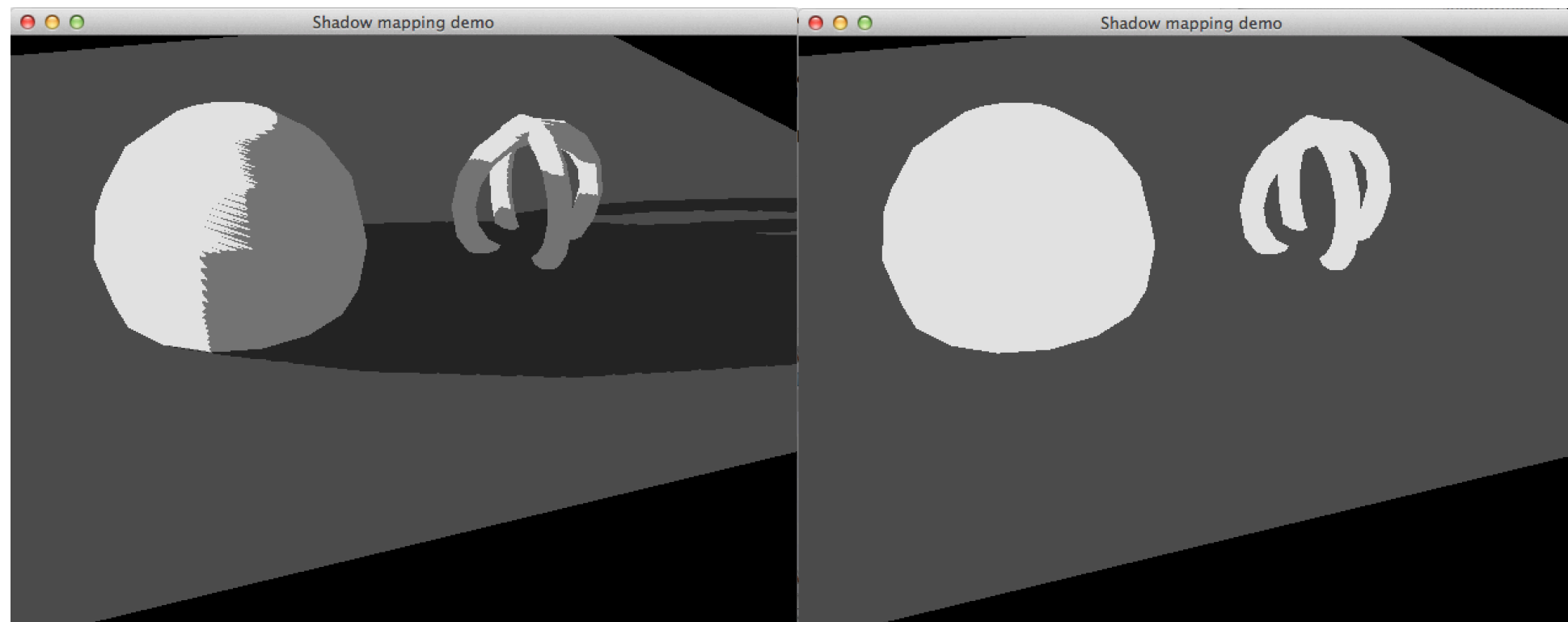
Bildplan

Via projicerad textur kan
djupbilden avläsas
för varje bildpunkt.

Jämförs med avstånd!

Shadow maps - exempel

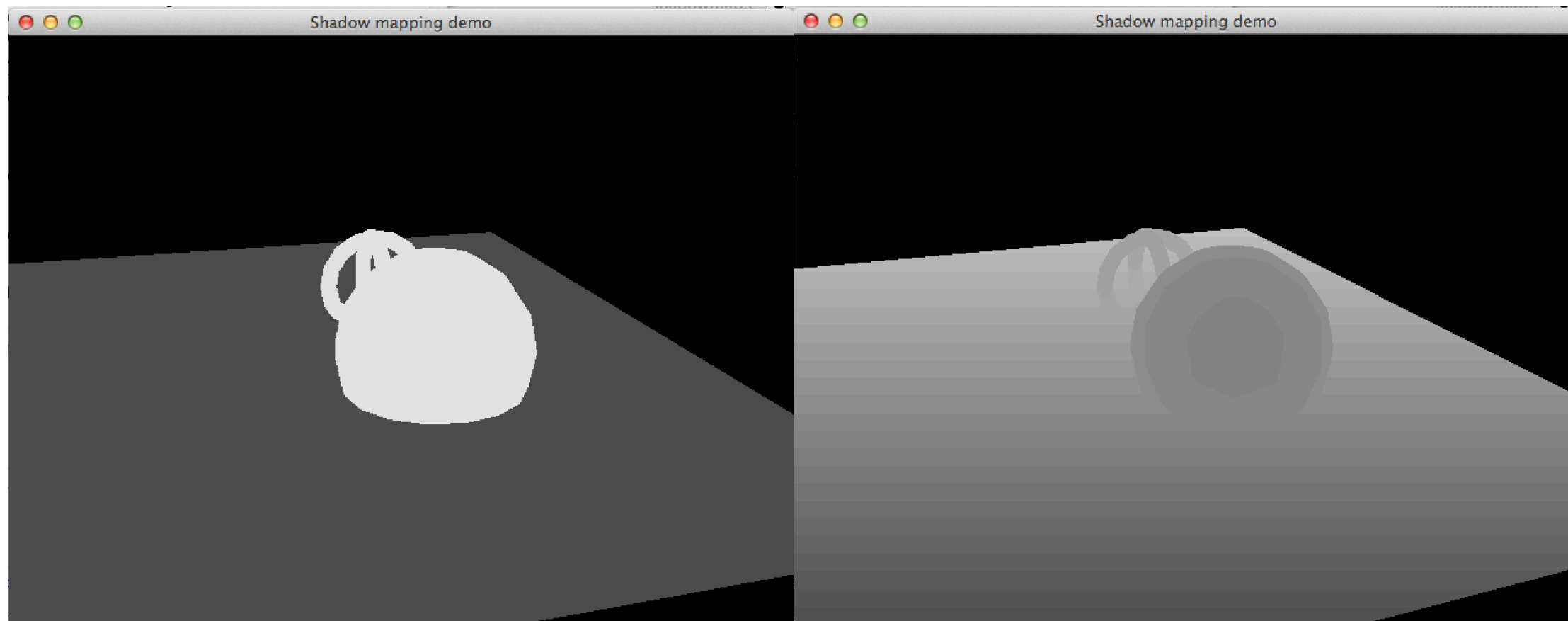
Med skuggor

Utan skuggor

Shadow maps - exempel

Rendering av shadow map

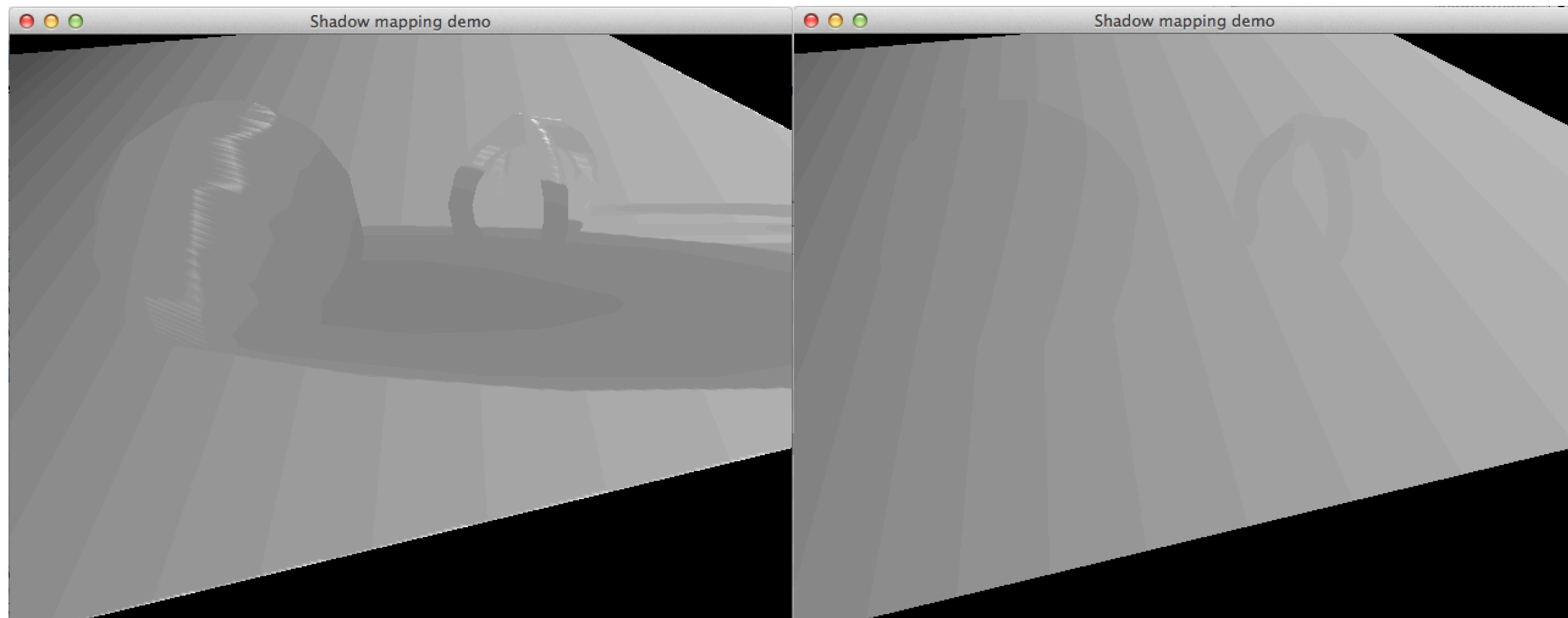
Sedd från ljuskällan

Z-buffer från ljuskällan

Shadow maps - exempel

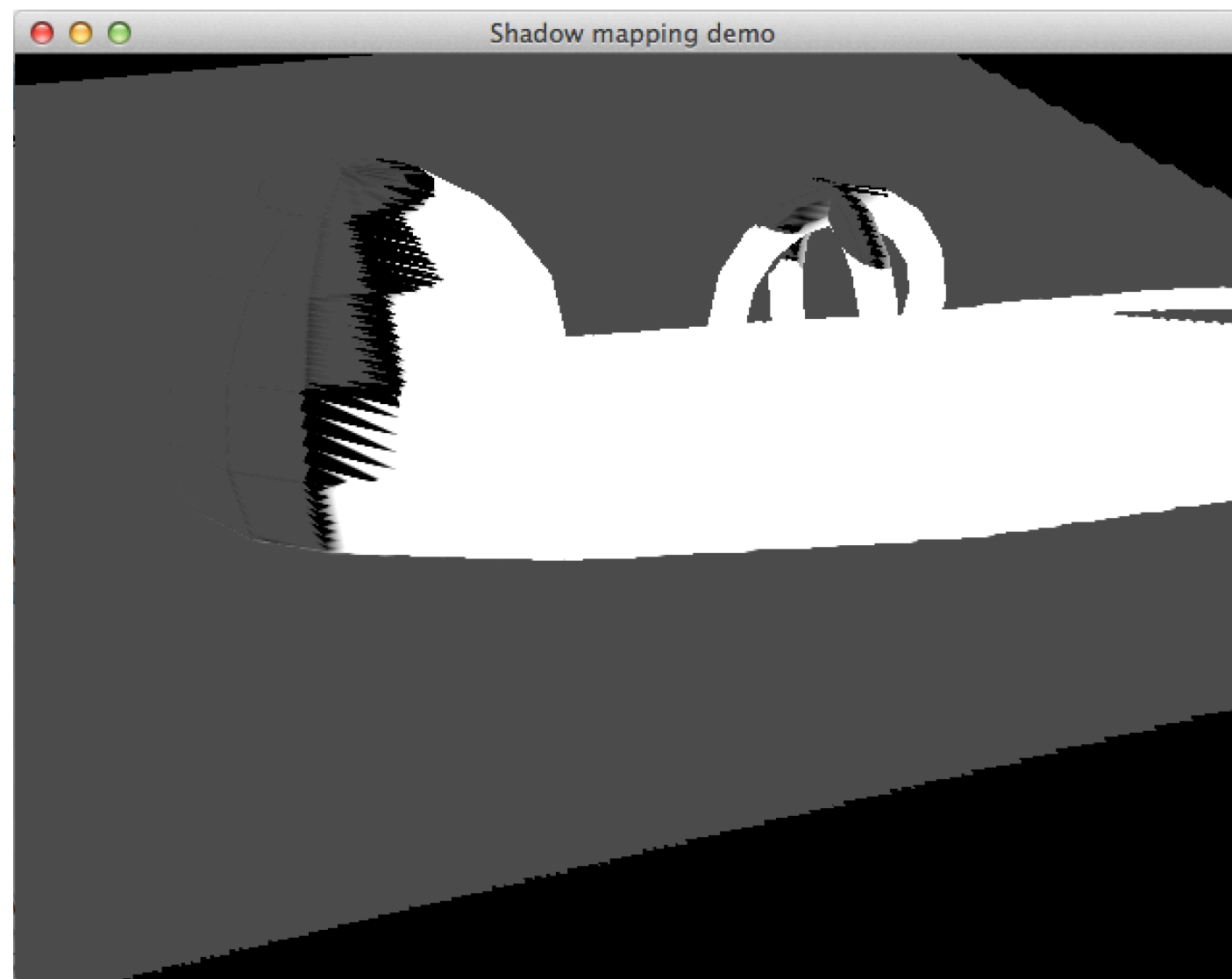
Shadow map som projicerad textur

När dessa är lika: ej i skugga!

Områden med avvikande värden:

Shadow maps - problem

Problem 1: “Lika” är ett dåligt villkor

Måste ha en viss marginal för att undvika artefakter.

För lite marginal: Ytor blir delvis skuggade (liknar Z-fightning)

För mycket marginal: Skuggor krymper

Problem 2: Shadow buffer kräver hög upplösning för att inte ge kantartefakter

Shadow acne

eller *erroneous self-shadowing*

"Trappstegseffekt". Skuggmap *hitom* ytan = skugga.

Störst problem längs sidorna, stark lutning sett från ljuskällan.

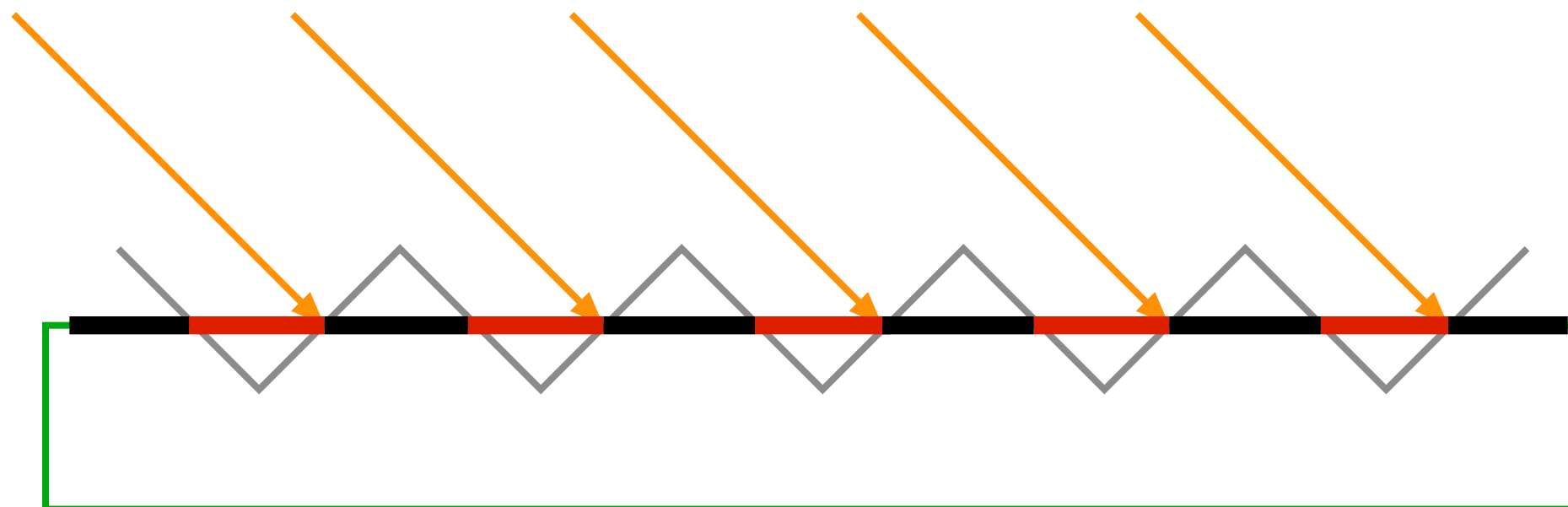

Bild baserad på bild från LearnOpenGL

Svart = skugga. Rött = ej skugga.

Shadow bias & Peter panning

"Åtgärd: Offset, *shadow bias*.

Skuggmappens yta räknas som *längre bort*.

Problem 2: För stor bias kan synas som förskjutna skuggor.

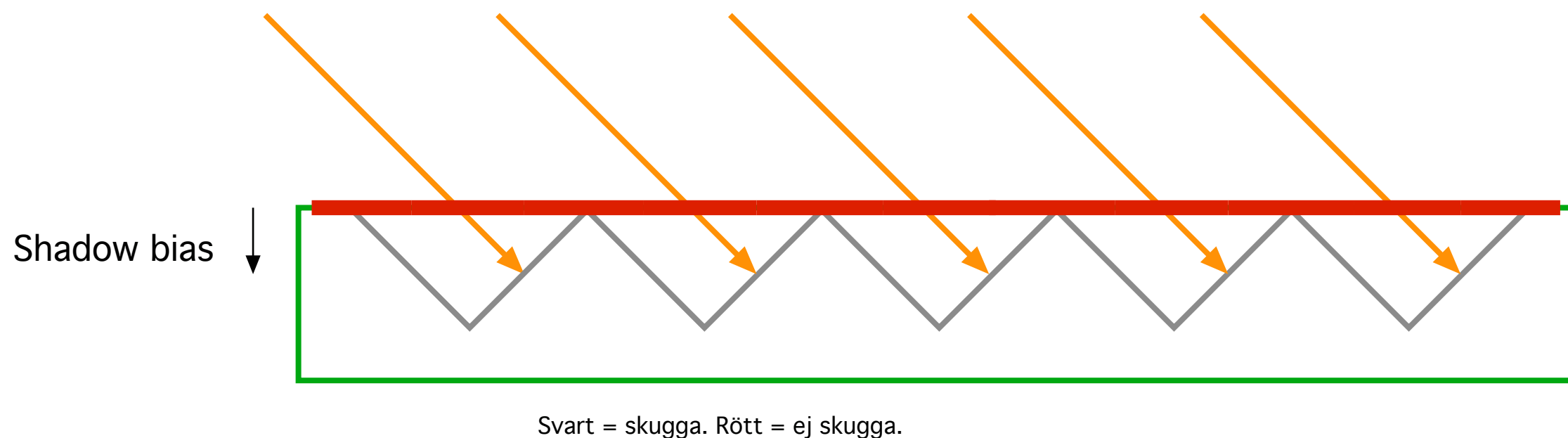

Bild baserad på bild från LearnOpenGL

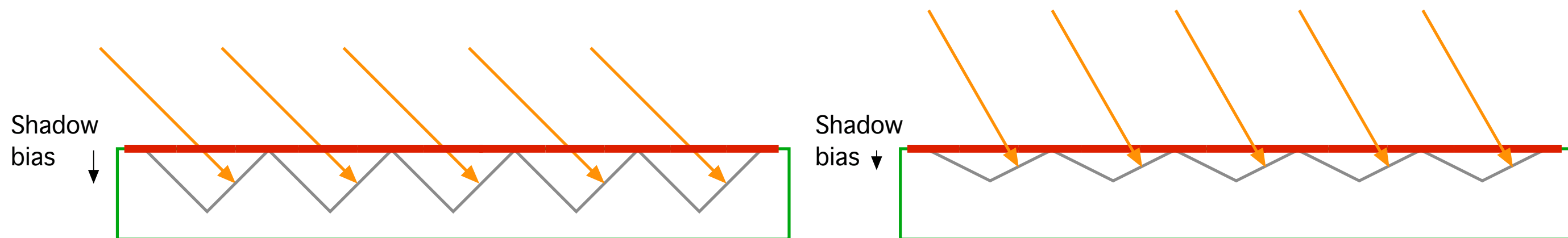

Lutningsberoende shadow bias

Störst problem i brant lutning.

Ha olika mycket shadow bias beroende på lutning!

Minskar Peter Panning

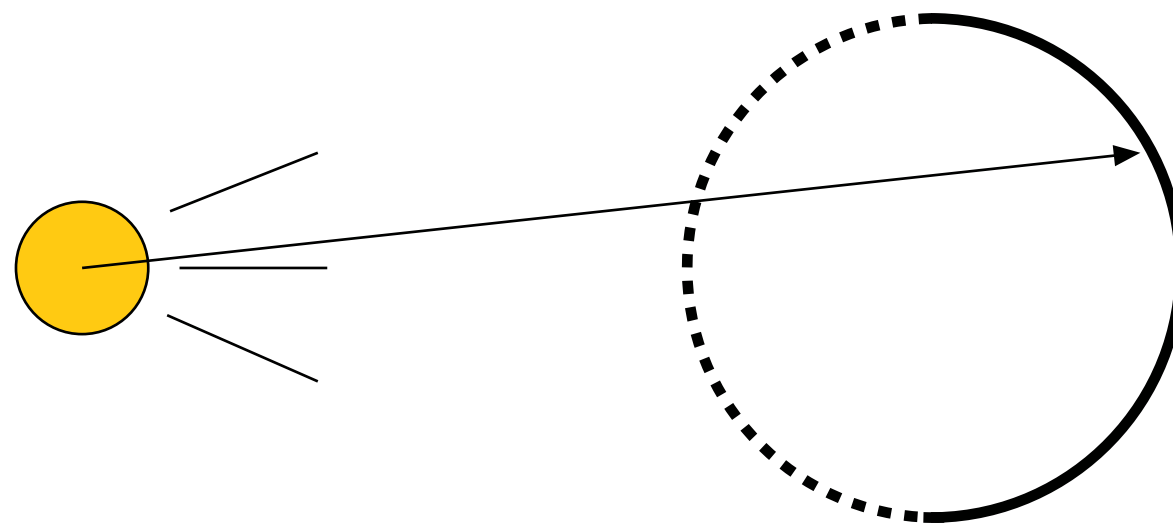

Front-face culling

Trick för att undvika shadow acne.

Mät djup till *baksidan* i stället för framsidan.

Flyttar problemet till baksidan - men eliminerar det inte.

Shadow buffer-exempel

Baserat på demo av Fabien Saglard, förenklat,
generaliserat.

Shaderbaserat. (Fixed pipeline-lösningar fanns
också men var mindre flexibelt.)

Shadow buffer-exempel

Viktiga detaljer

- Placera kameran i ljuskällan
  - Z-buffer till textur
  - Projicera textur
- Utför avståndsjämförelse

Z-buffer till textur

Kan göras med kopiering mellan buffrar.

```
glCopyTexImage2D(GL_TEXTURE_2D, 0, GL_DEPTH_COMPONENT, 0,0, width, height,0);
```

Nya, snabbare metoden: FBO!

Skapa FBO med enbart Z-buffer!

Lite annorlunda FBO; stäng av de vanliga delarna:

```
glDrawBuffer(GL_NONE);  
glReadBuffer(GL_NONE);
```

Komplett kod finns på kurssidan.

Renderingens olika steg

- 1) Rendera från ljuskällan till FBO (med enbart Z-buffer)
- 2) Rendera med Z-buffern projicerad över scenen från ljuskällan
- 3) I shaders, använd Z-buffern för skuggtest

Information Coding / Computer Graphics, ISY, LiTH

1) Rendera från ljuskällan till FBO (med enbart Z-buffer)

```
// Bind the depth FBO
glBindFramebuffer(GL_FRAMEBUFFER, fboId); //Rendering offscreen

//Using a simple shader to render to the depthbuffer
glUseProgram(simpleShader);

// Modify viewport
glViewport(0,0,RENDER_WIDTH * SHADOW_MAP_RATIO,RENDER_HEIGHT* SHADOW_MAP_RATIO);

// Clear previous frame values
glClear(GL_DEPTH_BUFFER_BIT);

//Disable color rendering, we only want to write to the Z-Buffer
glColorMask(GL_FALSE, GL_FALSE, GL_FALSE, GL_FALSE);

// Setup the projection and modelview from the light source
setupMatrices(p_light[0],p_light[1],p_light[2],l_light[0],l_light[1],l_light[2]);

// Culling switching, rendering only backface, this is done to avoid self-shadowing
glCullFace(GL_FRONT);
drawObjects();

//Save modelview/projection matrice into the texture matrix, also add a bias
setTextureMatrix();
```

FBO

Enbart Z

Culling-trick

Spara matriser för texturprojicering

Information Coding / Computer Graphics, ISY, LiTH

2) Rendera från kamera

```
// Now rendering from the camera POV, using the FBO to generate shadows
glBindFramebuffer(GL_FRAMEBUFFER,0);
glViewport(0,0,RENDER_WIDTH,RENDER_HEIGHT);
//Enabling color write (previously disabled for light POV z-buffer rendering)
glColorMask(GL_TRUE, GL_TRUE, GL_TRUE, GL_TRUE);
// Clear previous frame values
glClear(GL_COLOR_BUFFER_BIT | GL_DEPTH_BUFFER_BIT);
//Using the shadow shader
glUseProgram(shadowShaderId);
glUniform1i(shadowMapUniform,TEX_UNIT);
glUniform1i(texunit,TEX_UNIT);
glActiveTexture(GL_TEXTURE0 + TEX_UNIT);
glBindTexture(GL_TEXTURE_2D,depthTextureId);
// Setup the projection and modelview from the camera
setupMatrices(p_camera[0],p_camera[1],p_camera[2],l_camera[0],l_camera[1],l_camera[2]);
glCullFace(GL_BACK);
drawObjects();
glutSwapBuffers();
```

← Ingen FBO -
nu är den textur

← Shaders och
textur

3) Fragment shader

```
uniform sampler2D shadowMap;

in vec4 shadowCoord; // Surface position in light source coordinates
out vec4 fragColor;

void main()
{
    // Perform perspective division to get the actual texture position
    vec4 shadowCoordinateWdivide = shadowCoord / shadowCoord.w ;

    // Used to lower moire' pattern and self-shadowing
    // The optimal value here depends on Z buffer resolution.
    shadowCoordinateWdivide.z += 0.002; // 0.0005;

    // Look up the depth value
    float distanceFromLight = texture(shadowMap, shadowCoordinateWdivide).z;

    // Compare
    float shadow = 1.0;
    if (shadowCoord.w > 0.0)
        if (distanceFromLight < shadowCoordinateWdivide.z)
            shadow = 0.5;
    fragColor = shadow * gl_Color;
}
```

Texturprojektion,
samma som tidigare

Men nu hämtar vi Z-värdet...

och jämför med avståndet
till kameran, som vi redan har

Snyggt?

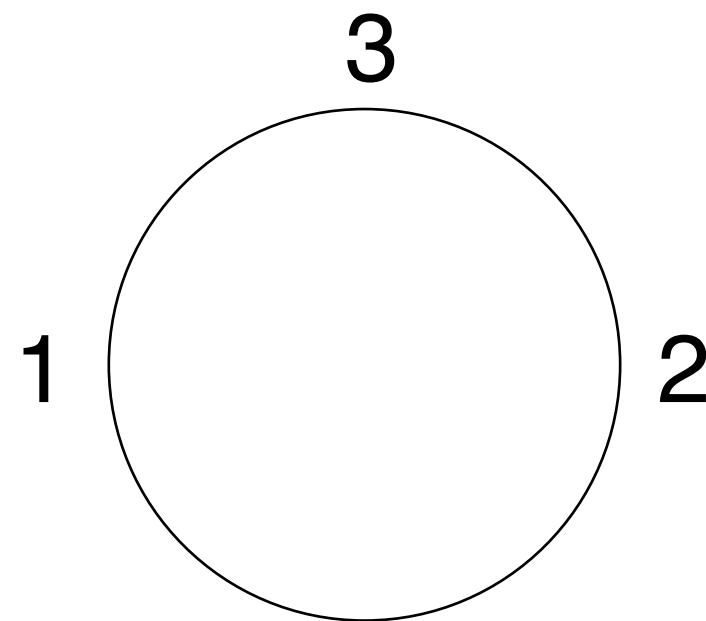
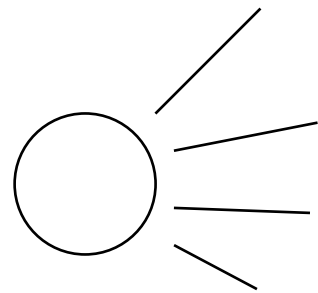
Nja, det var ju hyfsade skuggor - bitvis. Kastade skuggor blir fina!

Tre problemområden:

- 1) Belysta områden.
- 2) Attached shadow, objektens baksidor.
- 3) Gränsområdet mellan dessa två.

Information Coding / Computer Graphics, ISY, LiTH

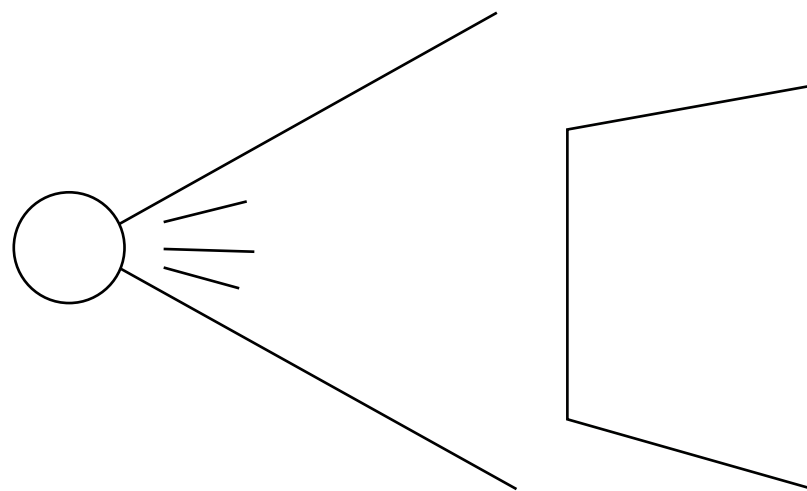
Problem med 1) kan elimineras av culling...
men då flyttas problemen till 2).
3) är det värsta, beror på upplösningen

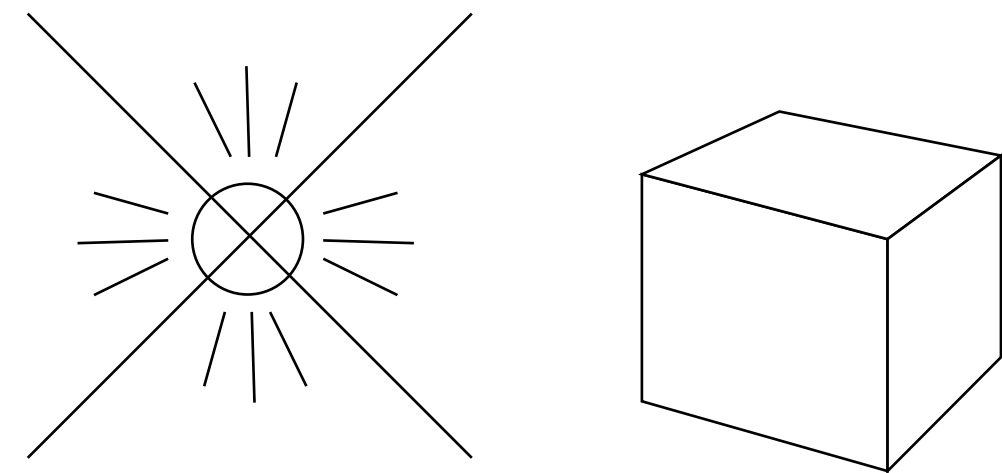
Omnidirectional shadow map

Problem: Begränsat frustum.

Utvidgning: Rendera flera riktningar. I princip en *cube map*.

Ett frustum, en shadow map

Flera frustum, en kub av shadow maps

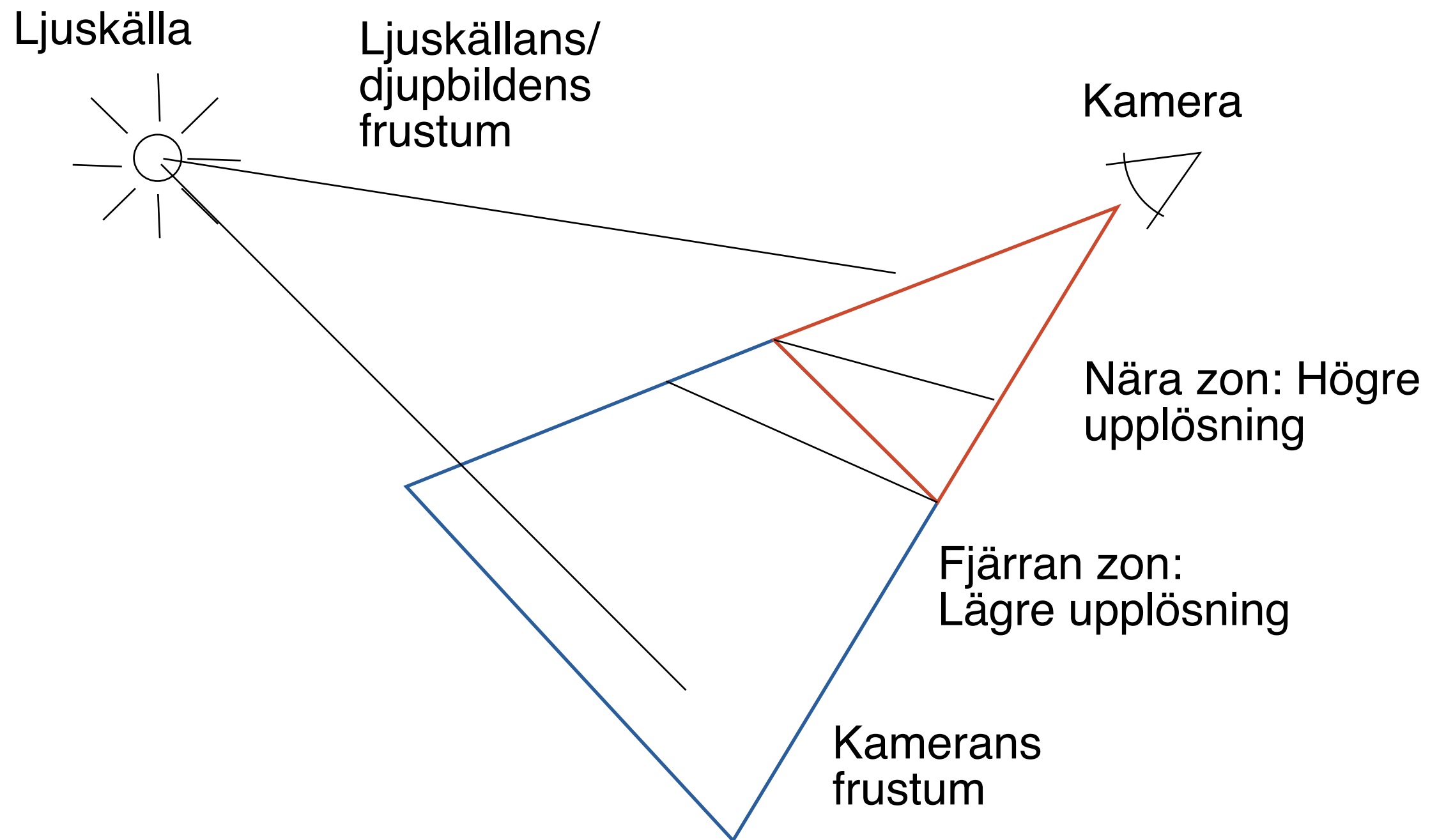
Cascaded shadow maps

Löser/förbättrar problem 2! Dela upp viewing frustum i flera zoner, rendera till olika Z-buffrar, med olika upplösning, i de olika zonerna.

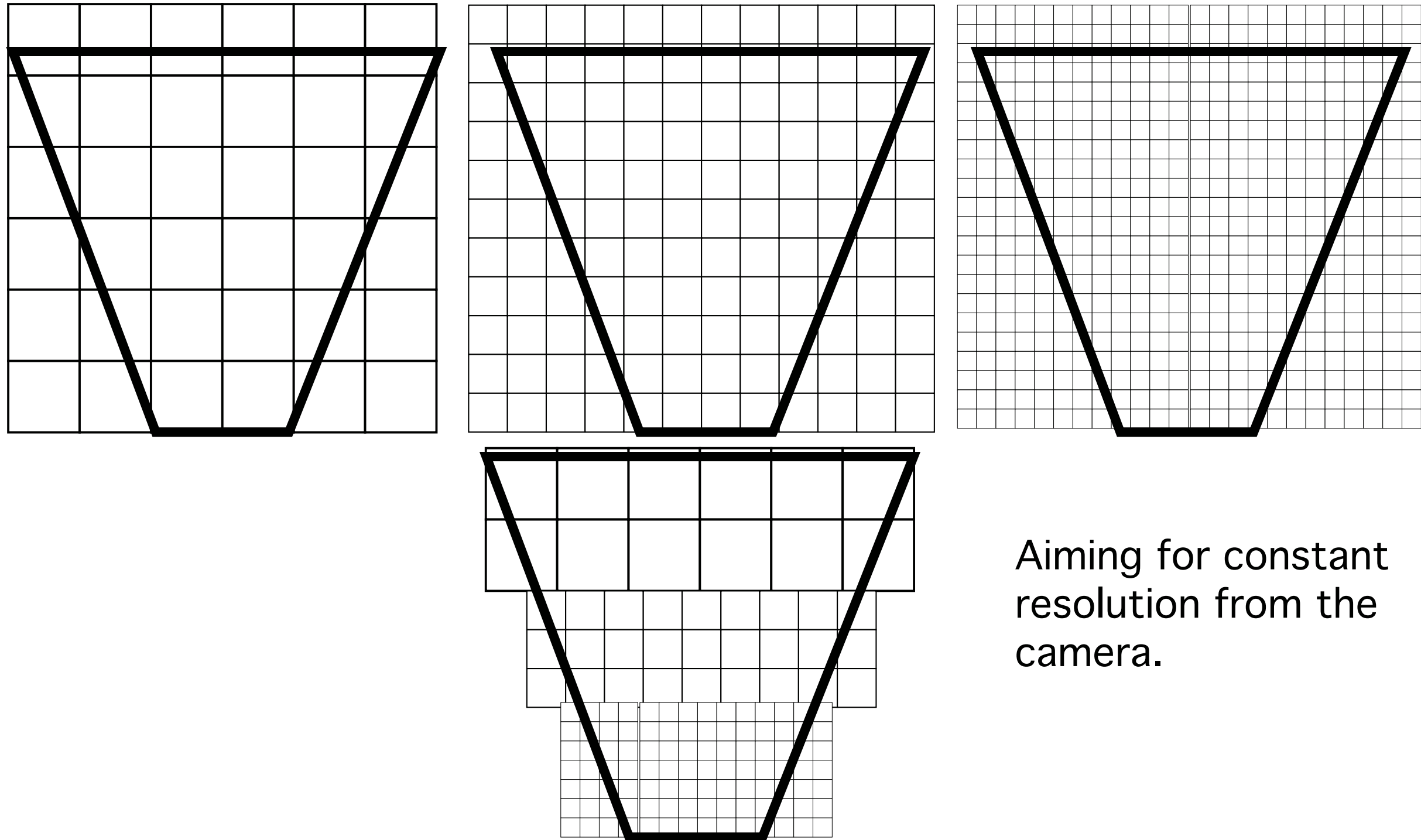

Information Coding / Computer Graphics, ISY, LiTH

Information Coding / Computer Graphics, ISY, LiTH

Aiming for constant resolution from the camera.

Vi återkommer till shadow mapping
straxt...

Shadow volumes

(Stencil shadows)

En tredje skuggningsmetod.

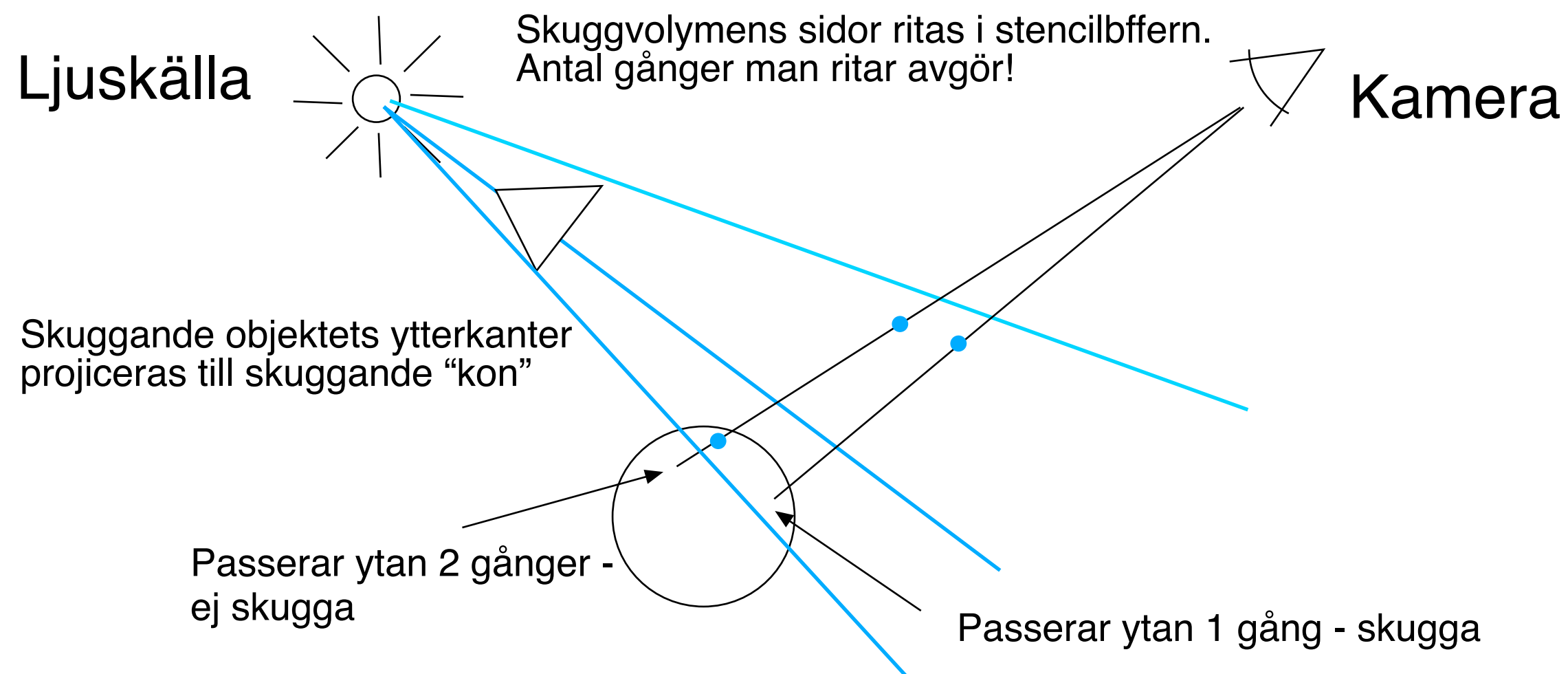
Idé: “projicera” skuggande objekt till kantytter på en volym. Med hjälp av stencilbuffern kan vi avgöra om en viss punkt är inom eller utanför volymen.

Fördel: Undviker upplösningsberoendet som shadow maps har.

Shadow volumes

Princip

Shadow volumes

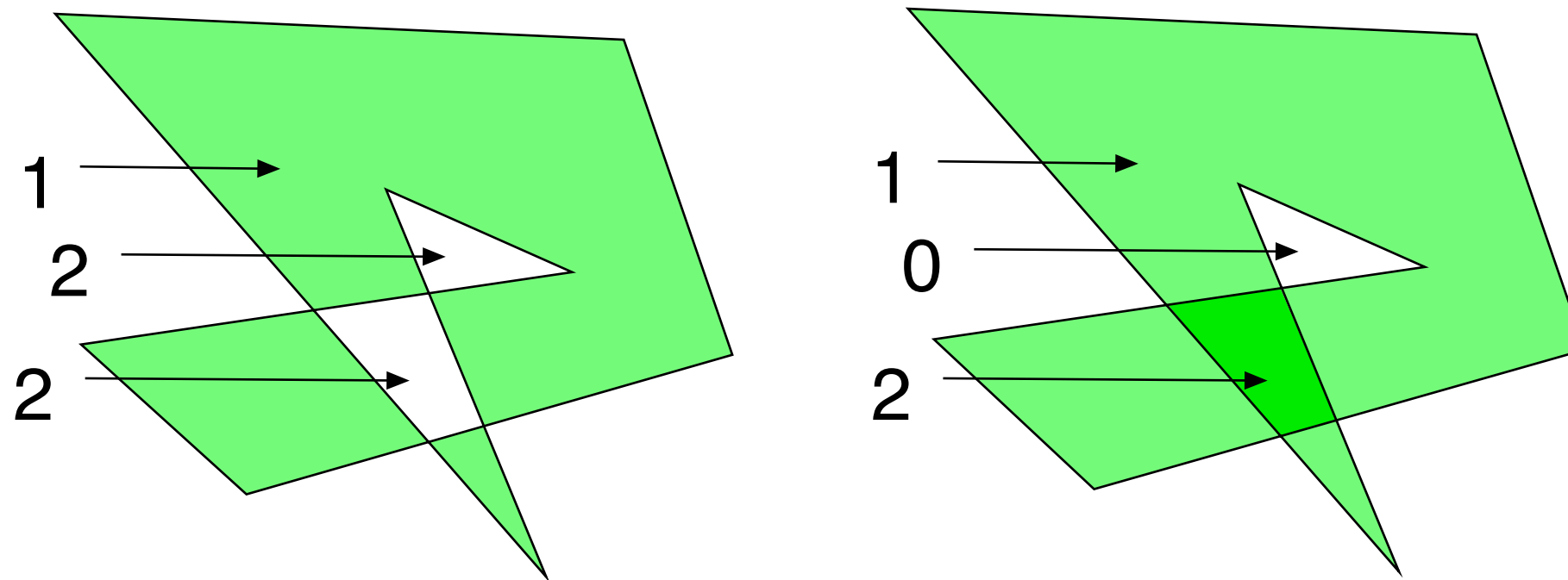
Algoritm:

- Bilda polygoner som utgör sidorna på skuggvolymen
- Initiera stencilbuffern till 1 om kameran är i skuggvolymen, annars 0
  - Rita alla framsidor i stencilbuffern, med inkrement
  - Rita alla baksidor i stencilbuffern, med dekrement
    - Rita scenen
  - Rita skuggor i alla pixlar där stencilbuffern > 0

Non-zero winding number

Shadow volumes är samma princip i 3D!

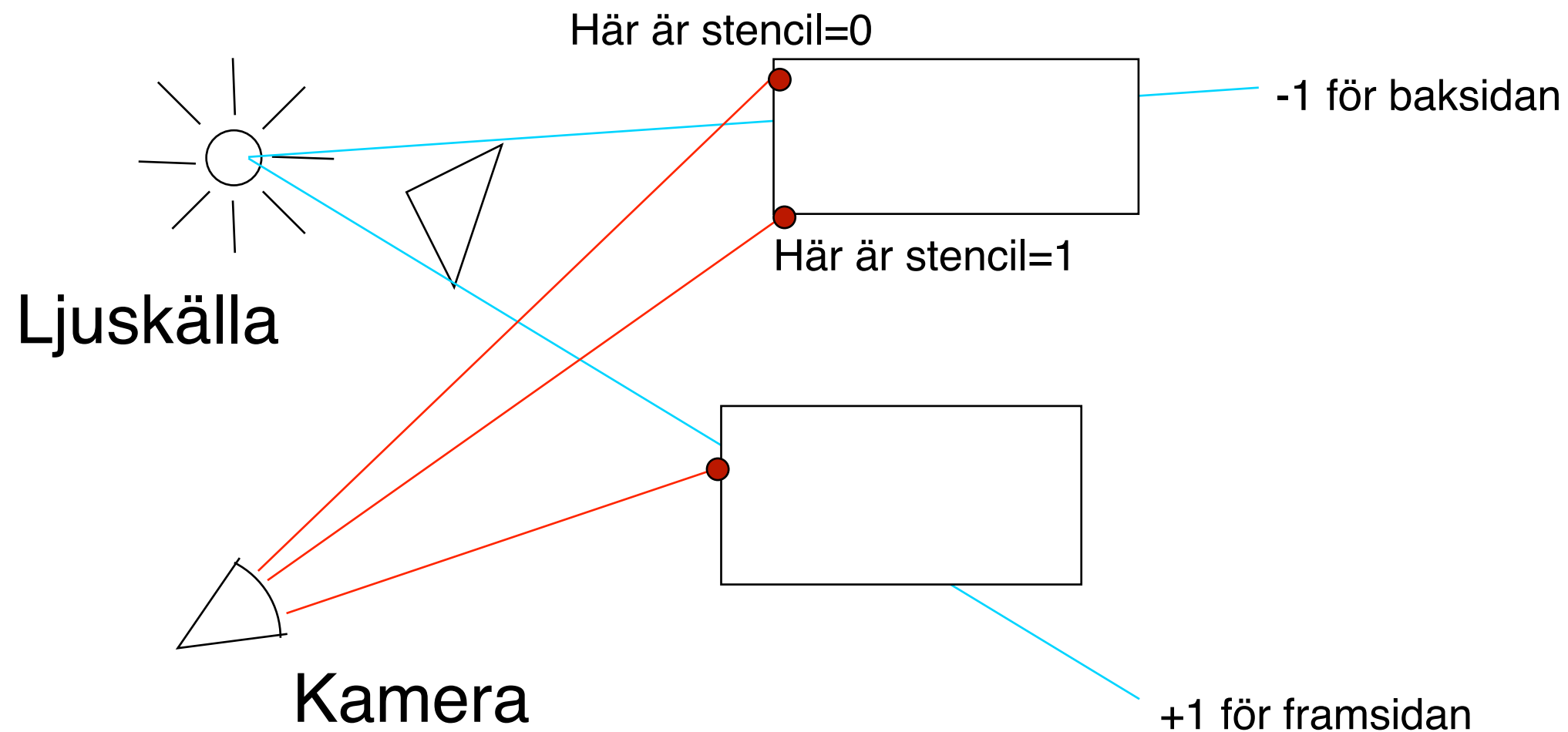
Odd-even rule, udda antal kanter är “innanför” (fel)

Non-zero winding number rule, summan av “upp-kanter” och “ner-kanter” är noll när vi är utanför (rätt)

Shadow volumes

Stencilbufferns uppdatering och beslut

Shadow volumes

Fördelar:

- Inga upplösningsproblem, bra “hårda skuggor”
  - Bygger helt på scencilbuffern
    - Klarar självskuggning
    - Klarar alla riktningar

Nackdelar:

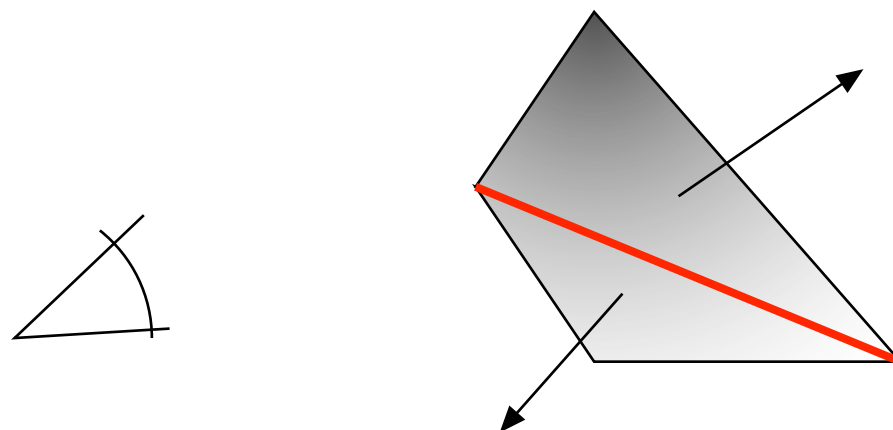
- Bökigt att beräkna volymen
- Många renderingspass över samma yta

Shadow volumes med hjälp av granndata

Half-edge eller liknande gör det lättare att hitta skuggvolymen! Sök grannar, detektera kant!

Ett pass över geometrin! Underlättar effektiv generering av skuggvolymer!

Kant = två
grannpolygoner, en har
framsida mot kameran,
en baksida

Men det är ännu bättre än så...

Shadow volumes helt i GPU

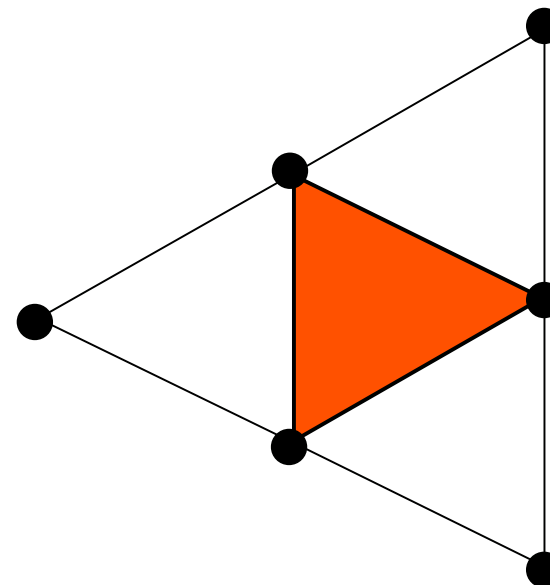
Kan utföras med hjälp av *geometry shaders*.

Granndata kan generera "adjacency"-information för geometry shaders

Adjacency kan med fördel beräknas med hjälp av half-edge.

Genererar skuggvolymen i realtid på GPU!

Nackdelen "bökigt att beräkna volymen" går bort!

Triangel med adjacency:
Tre grannvertexar följer
med som del av
primitivet.

Shadow volumes

Om vi ser det från skuggkoncepten:

- Receiver: Automatisk! Vi behöver inte identifiera receiver som vi gör med plana skuggor.
- Occluder: Manuell! Occludern måste identifieras och omvandlas till en skuggvolym.
- Mycket bra skarpa skuggor, umbra modelleras exakt. (Vi återkommer till mjuka skuggor.)

Skuggor

Sammanfattning

- Projektionsskuggor lätta att göra, men fungerar bara på plana ytor
- Shadow maps fungerar mycket bra, klarar de flesta scener fint, om man bygger en bit vidare från grundmetoden
- Shadow volumes ger fina skuggor, men är scenberoende, kräver specifik processning av skuggande objekt
  - Bortom detta finns mer avancerade metoder för ljusspridning.

Ett tämligen svårt problem som börjar få sin lösning. En självklarhet för högklassig grafik!

Mer skuggor

Vad mer kan man göra?

Shadow volume BSP trees: En metod för att hantera många skuggande objekt i samma scen

Shadow penumbras: Metoder för att få “mjuka skuggor” i realtid

Det finns mycket att göra. Ändå bygger det mesta på resultat från 70- och 80-talet.

Flera ljuskällor

Jag har bara tagit upp scener med en ljuskälla.

Grundprincipen för flera ljuskällor är att ljus är additivt! Rendera en gång per ljuskälla, samt ambient separat eller inviktat i en eller flera.

Viss metoder kan anpassas efter flera ljuskällor i en rendering. (Vilka?)

Mjuka skuggor

Simulera skuggor från icke punktformiga ljuskällor

- Multipassrendering
- Percentage Closer Filtering
  - Smoothies
- Soft shadow volumes
- Single sample soft shadows

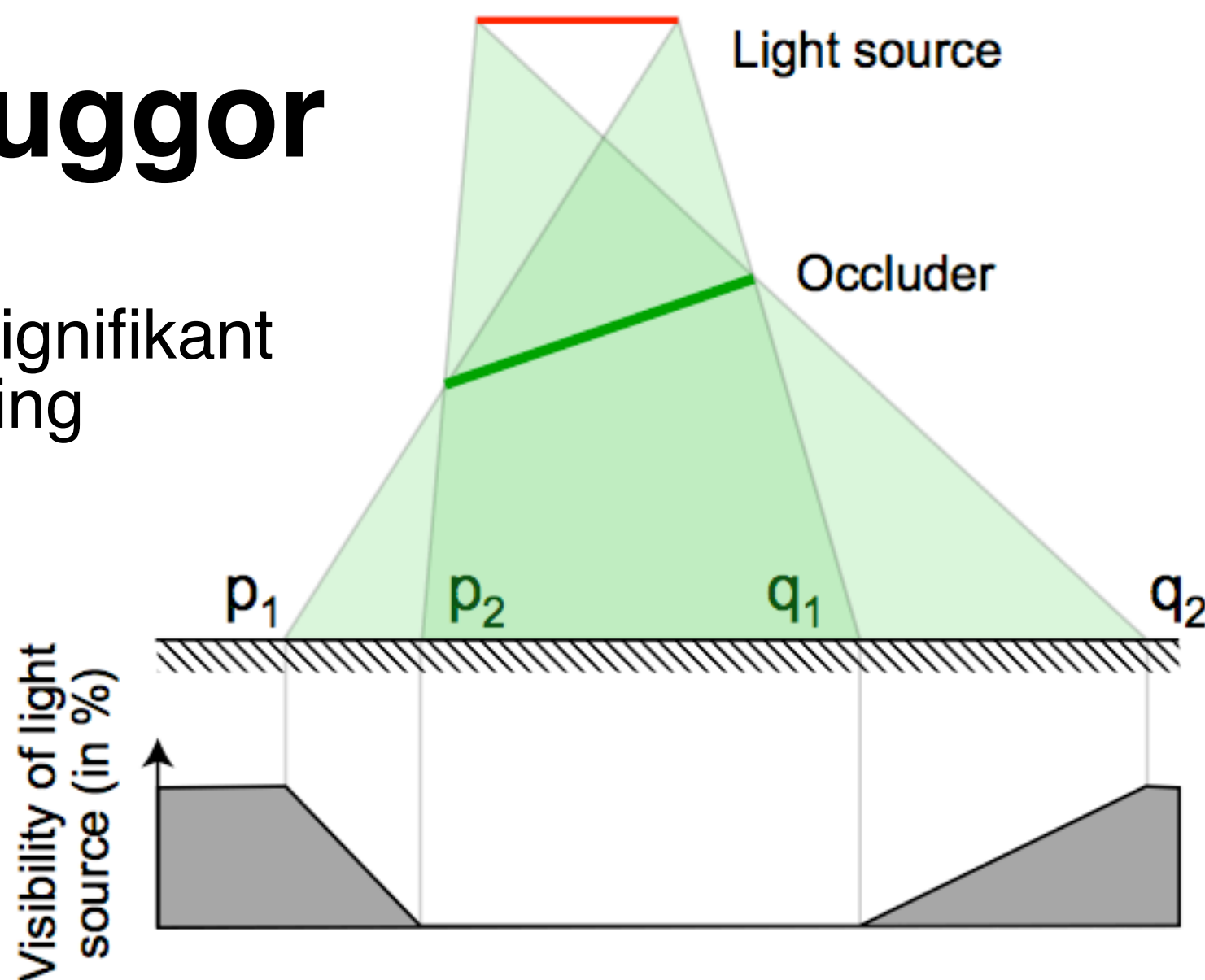

Mjuka skuggor

=

ljuskällor med signifikant utsträckning

Figure 12: *Percentage of a linear light source that is visible.*

Mjuka skuggor genom multipassrendering

Enkel men ineffektiv lösning

Gör flera renderingar med ljuskällan i olika positioner.

Variant: Rendera enbart skuggor flera gånger.

Kräver många renderingar innan det blir snyggt.
Omöjlig balans för många scener.

Percentage Closer Filtering

Vanligaste? Den viktigaste för “allmänbildning” i ämnet.

Relativt enkel metod som beräknar skuggningsgrad ur bilden/skuggmappen.

Uniform filtrering i bildplanet -> penumbrastorleken dåligt avbildad, konstant storlek i bildplanet.

Percentage Closer Filtering

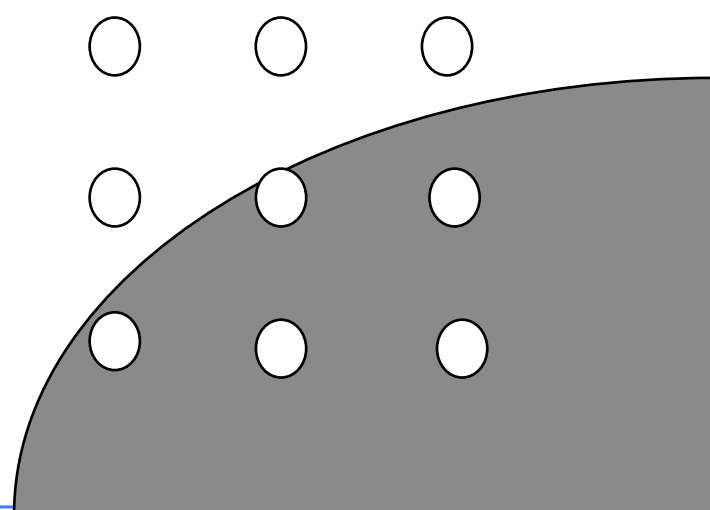
Testa n punkter kring samplingspunkten.

Om k av dessa är belysta

belysningsnivå k/n

OBS att bilddata inte filtreras! Räkning av skugga/ej skugga. Materialtextur etc är orört, får enbart ljussättning.

Man kan INTE skapa mjuka skuggor med konventionella lågpasfilter!

4 belysta av 9 $\rightarrow$ ljusnivå $4/9$

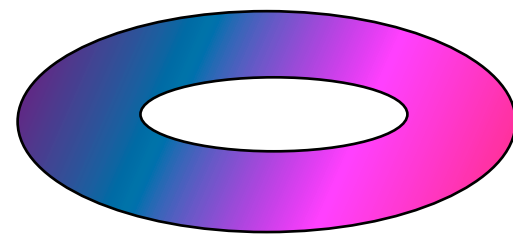

Smoothies

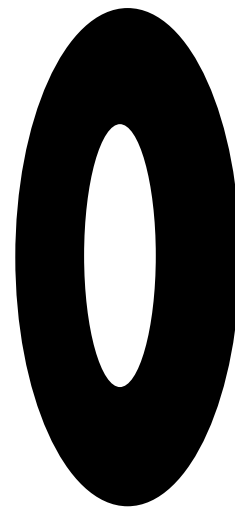
Smoothies “Fake” till och med enligt uppfinnaren!

Yttre penumbra simuleras med extrakanter i utkanten av occluderns projektion.

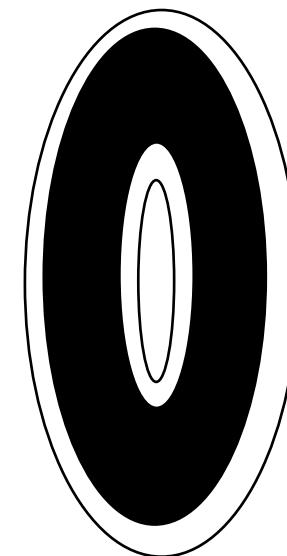
Shadow map + rendering av kanterna.

Objekt

Projicerad profil

“Smoothies” läggs till i kanterna

Soft Shadow Volumes

Soft Shadow Volumes mer ambitiös, multipassmetod med både inre och yttre penumbra. Besläktad med Smoothies.

Single Sample Soft Shadows

Besläktad med PCF. Beräknar avstånd till närmaste skugga. Vissa problem med att närmaste skugga inte alltid är den som har närmast penumbra!

En djungel av algoritmer för mjuka skuggor finns!

Slutsatser om skuggmetoderna

Mycket viktig aspekt i spel och annan modern realtidsgrafik!

Skuggvolymen ger hög kvalitet men är krävande för komplexa modeller. Scenberoende!

Skuggmappning har i sin enklaste form artefakter och riktningsberoende, men dessa kan hanteras. Ger speciellt bra resultat för mjuka skuggor.

Många algoritmer för mjuka skuggor. Skall man nöja sig med PCF eller gå längre?

Ambient occlusion

Proximity shadows

Andra ytor nära en yta - då gissar vi att den skall skuggas

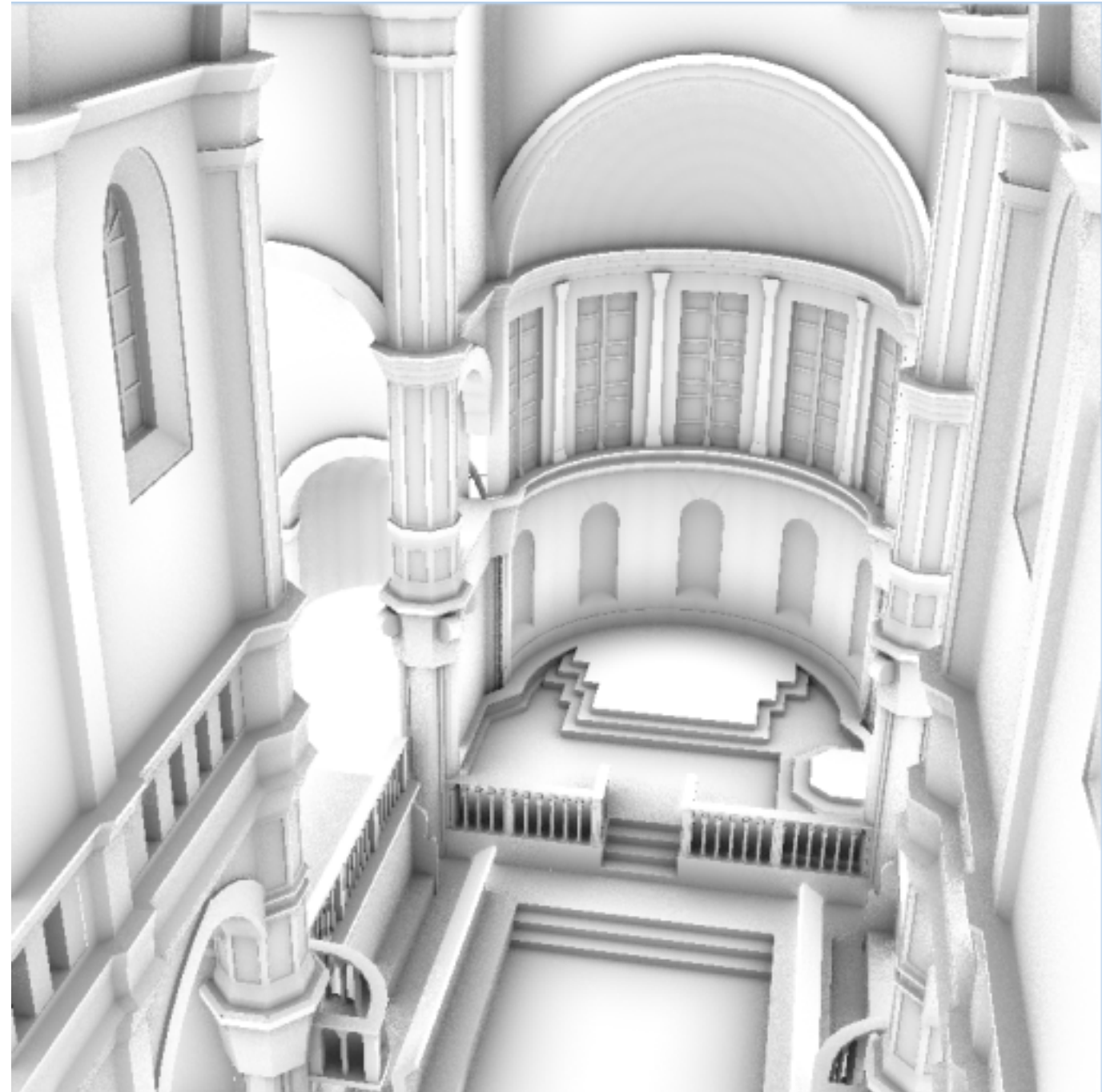
Ger en bra approximation till global ljussättning.

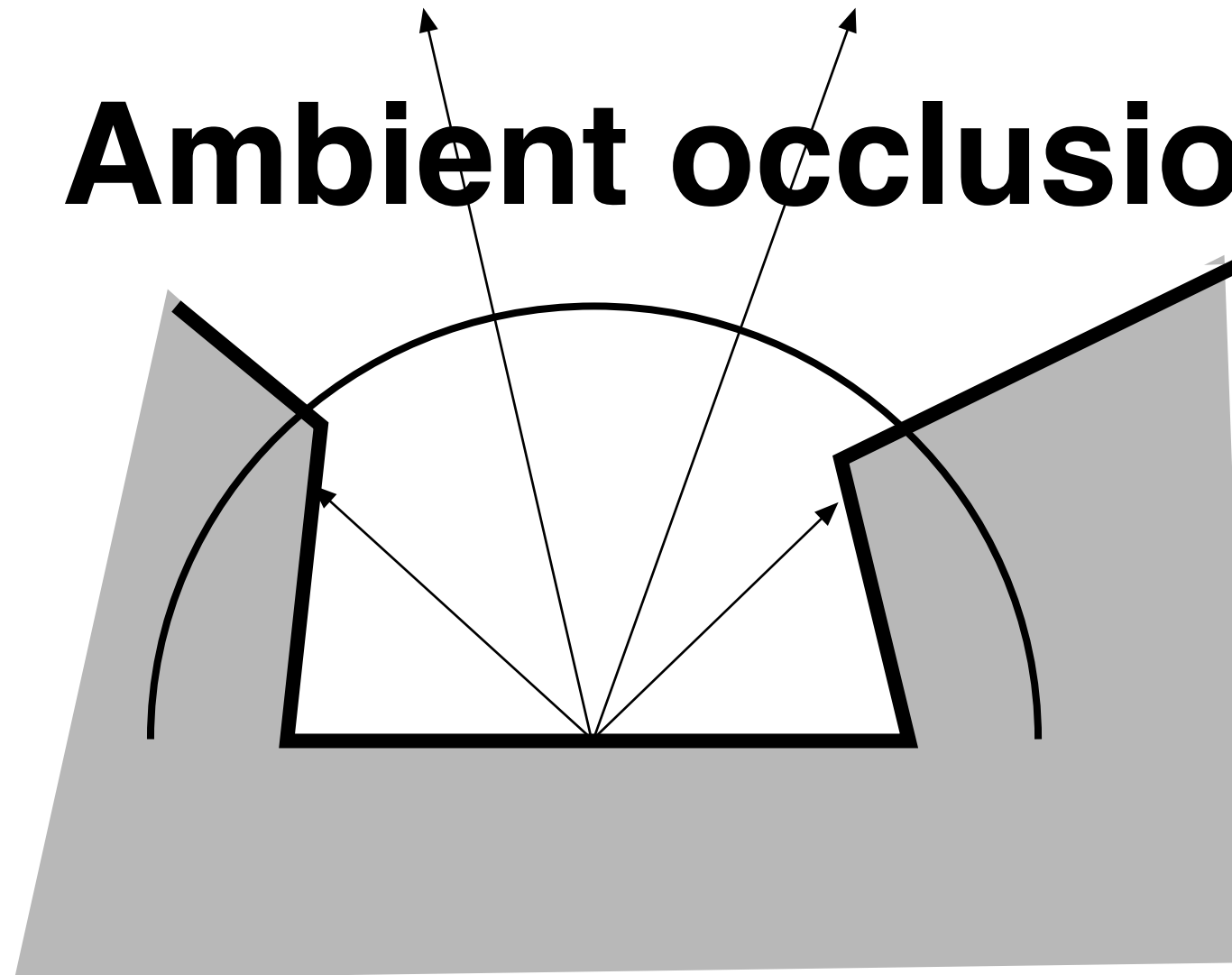
Ambient occlusion
(Proximity shadows)

Kolla om det finns
många ytor nära/
om det är "trångt"

Ambient occlusion

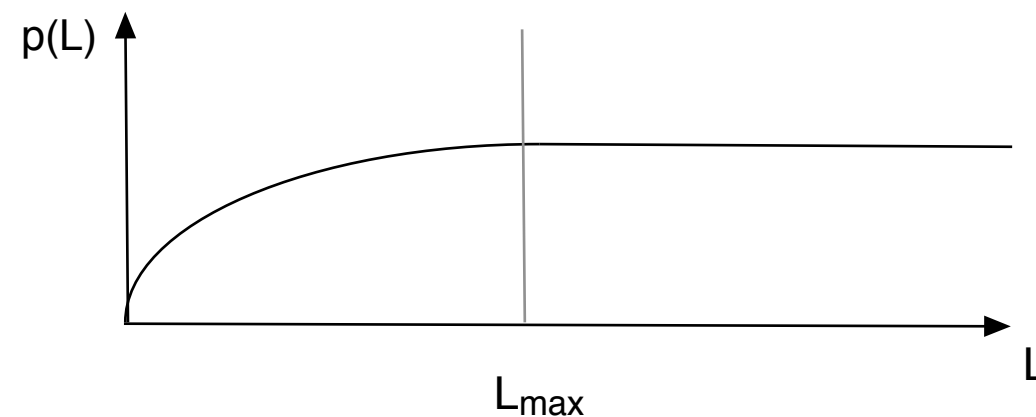

Integrera funktion av avståndet i alla riktningar över halvklot

Ambient occlusion

Avstånd genom avklingande funktion $p(L)$:

Detta betyder: Avstånd bortom $L_{\max}$ påverkar inte
”obscurance”

Ambient occlusion

Object space

Ray-casting från varje punkt

Extremt beräkningstungt, kräver en bra strukturering av världen

Förenkling av objekt effektivt och ger ytterst liten försämring

Screen Space Ambient Occlusion

Image space

Beräkna AO genom beräkningar med Z-buffer

+ 2D-data i stället för 3D, enkel struktur

- Skymda objekt kan inte påverka

Screen Space Ambient Occlusion

Kräver exakt match mellan Z-buffer och världen (precis som shadow buffers gör)

Scale and bias

Beräkna djup från Z-bufferinnehåll

Vertex shader, scale and bias

```
#version 150

in vec3 in_Position;
out vec2 texCoord;

void main(void)
{
    gl_Position = vec4(in_Position, 1.0);
    texCoord = vec2(in_Position / 2.0 + vec3(0.5));
}
```


Fragment shader, hämta djup

```
float readDepth( in vec2 coord )
{
    // These numbers must match the main program's
    perspective projection
    float zNear = 1.0;
    float zFar = 100.0;

    float z_from_depth_texture = texture(texture0, coord).x;

    // scale and bias from texture to normalized coords
    float z_sb = 2.0 * z_from_depth_texture - 1.0;

    // Get back to real Z
    float z_world = 2.0 * zNear * zFar /
        (zFar + zNear - z_sb * (zFar - zNear));
    return z_world;
}
```


readDepth() följer formlerna för normaliserade koordinater (röda boken samt PFNP)

$$\begin{bmatrix} x_h \\ y_h \\ z_h \\ h \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \frac{2near}{right-left} & 0 & A & 0 \\ 0 & \frac{2near}{top-bottom} & B & 0 \\ 0 & 0 & C & D \\ 0 & 0 & -1 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x \\ y \\ z \\ 1 \end{bmatrix}$$

$$A = \frac{right + left}{right - left}$$

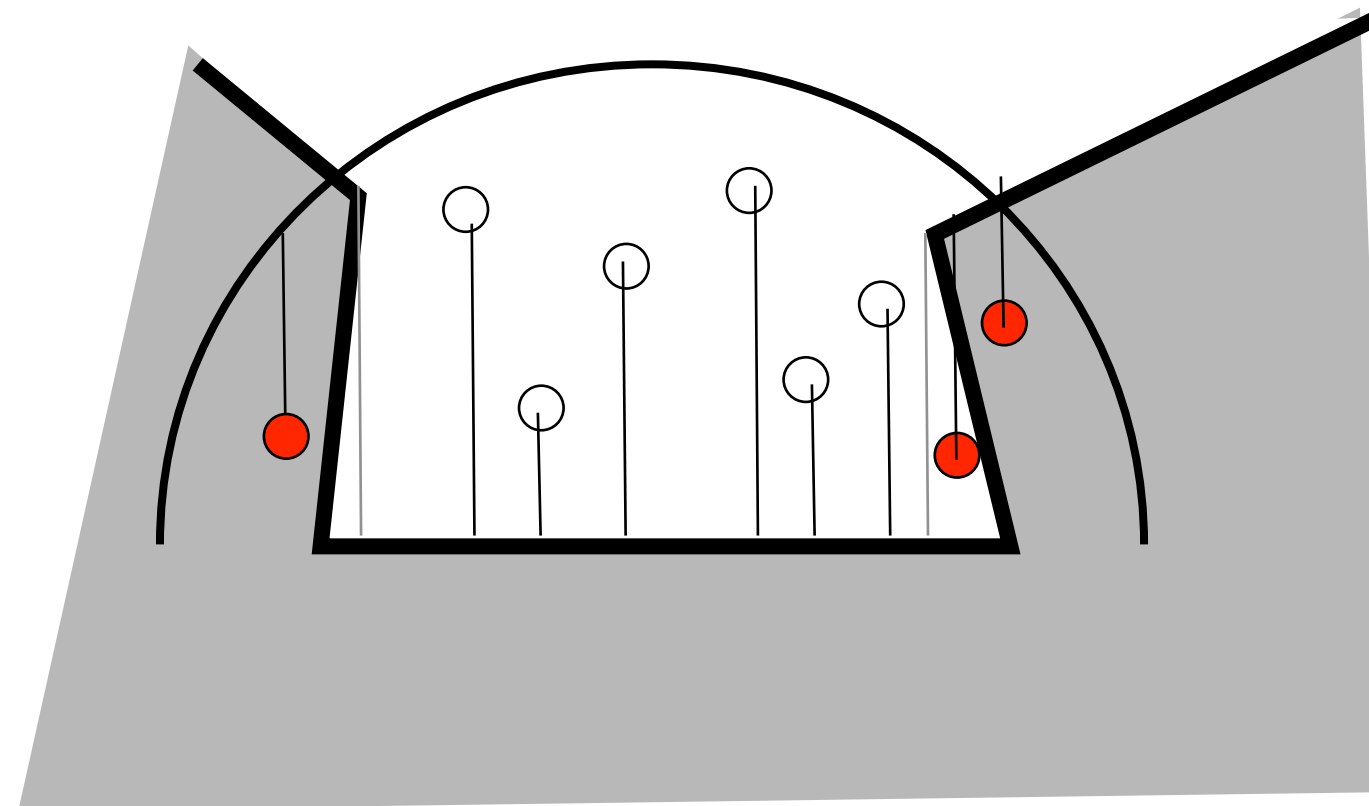
$$B = \frac{top + bottom}{top - bottom}$$

$$C = \frac{far + near}{far - near}$$

$$D = \frac{2 \cdot far \cdot near}{far - near}$$

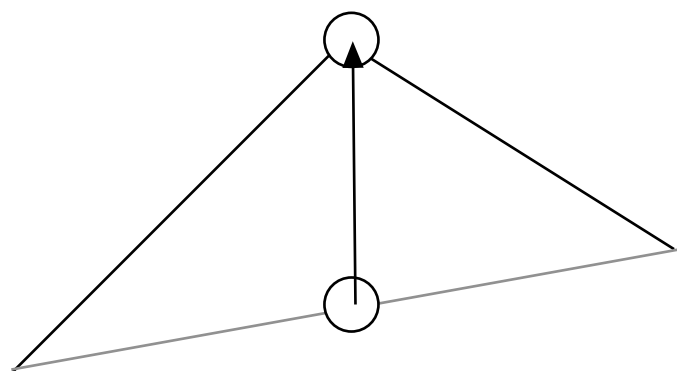

**Skapa "moln" av punkter kring centrum,
mät höjd**

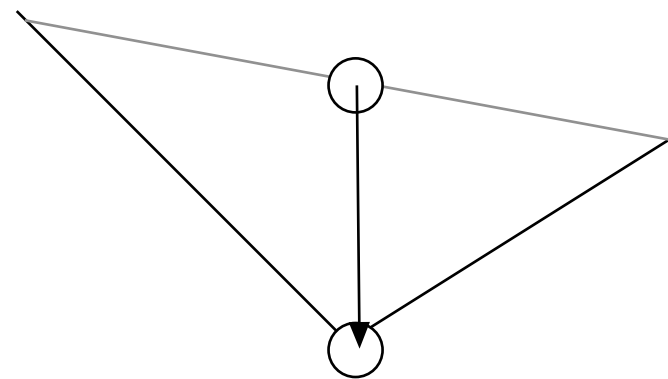

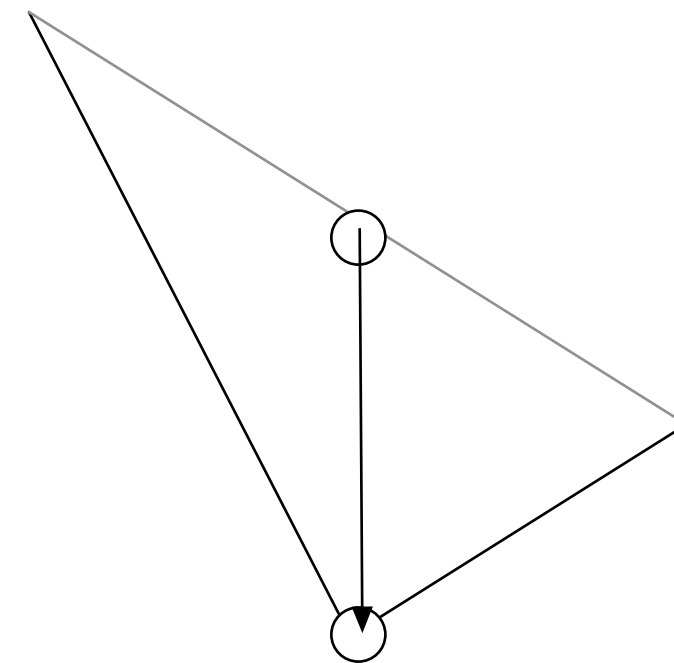
Min egen metod: Mät höjd för punkter på båda sidor, jämför medel med centrum

Mitten lägre - ingen obscurance

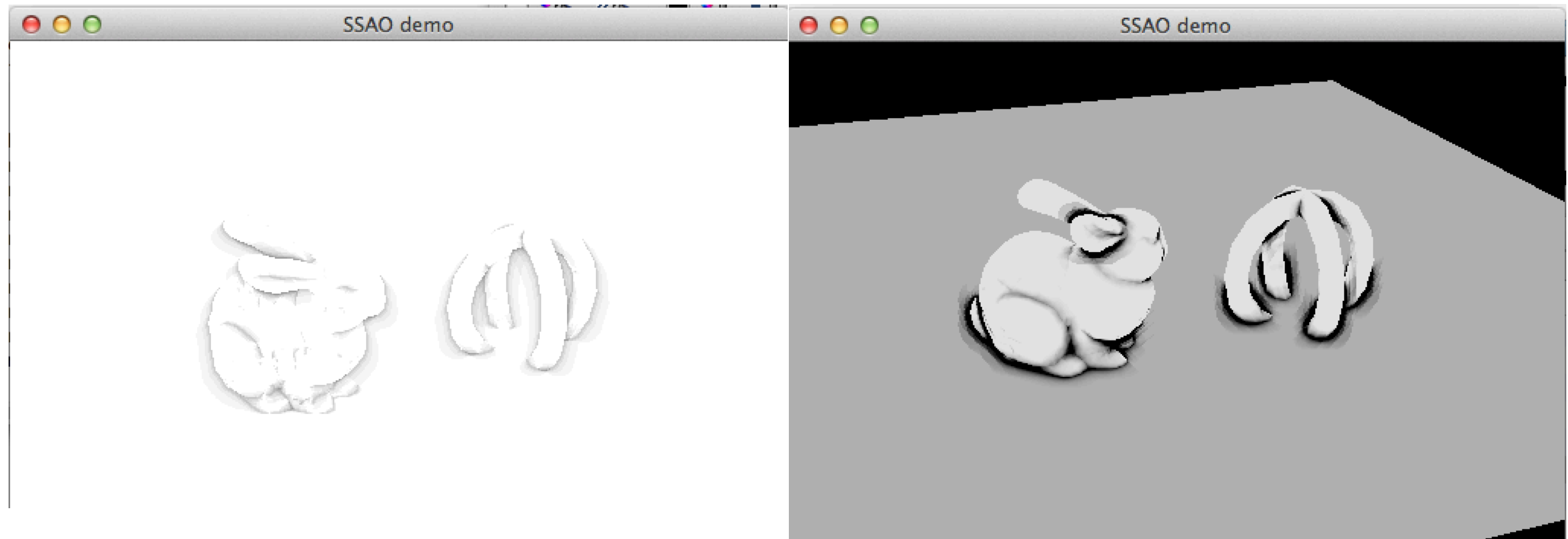
Mitten högre - obscurance

Stor skillnad - ingen obscurance (troligen skymmande objekt)

SSAO för enkel scen (överdriven)

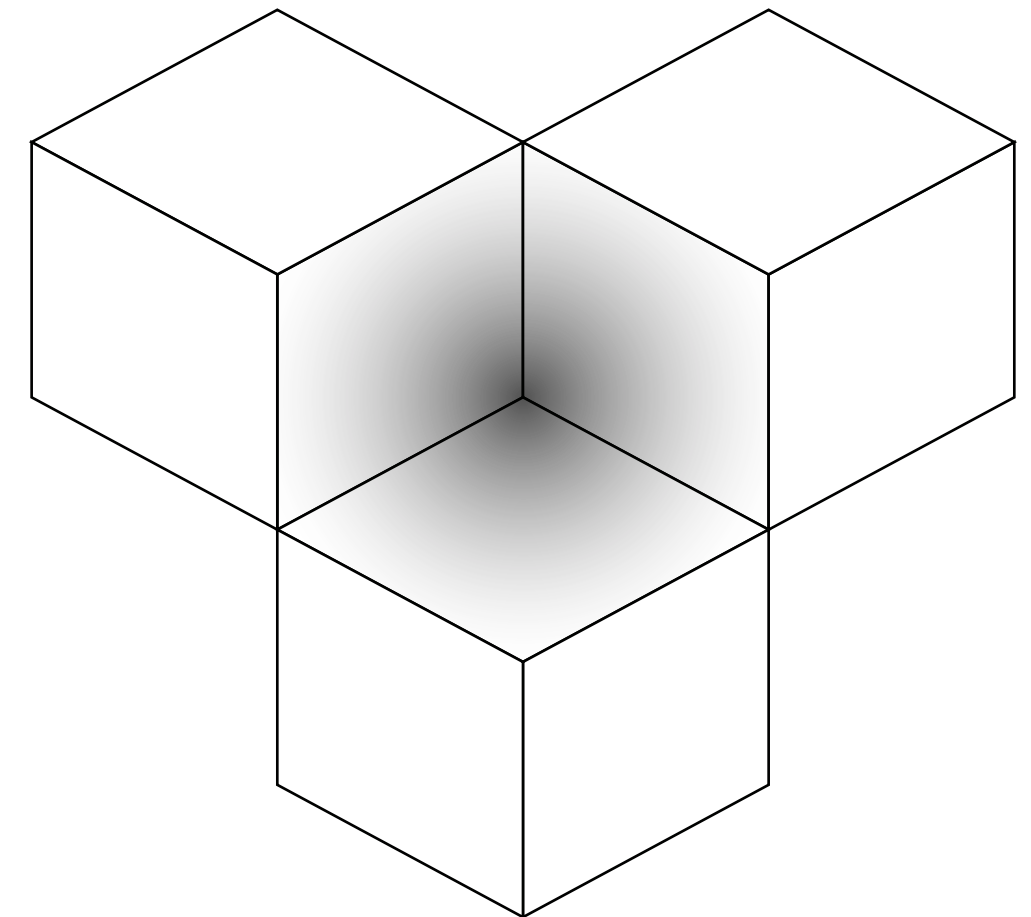

Ambient self-occlusion

Förenklad modell

Beräkna enbart mot objektet självt

- + Kan förberäknas (men det kan radiosity också)
- + Kan beräknas mycket snabbt för enkel geometri
- Ger inga skuggor mellan objekt

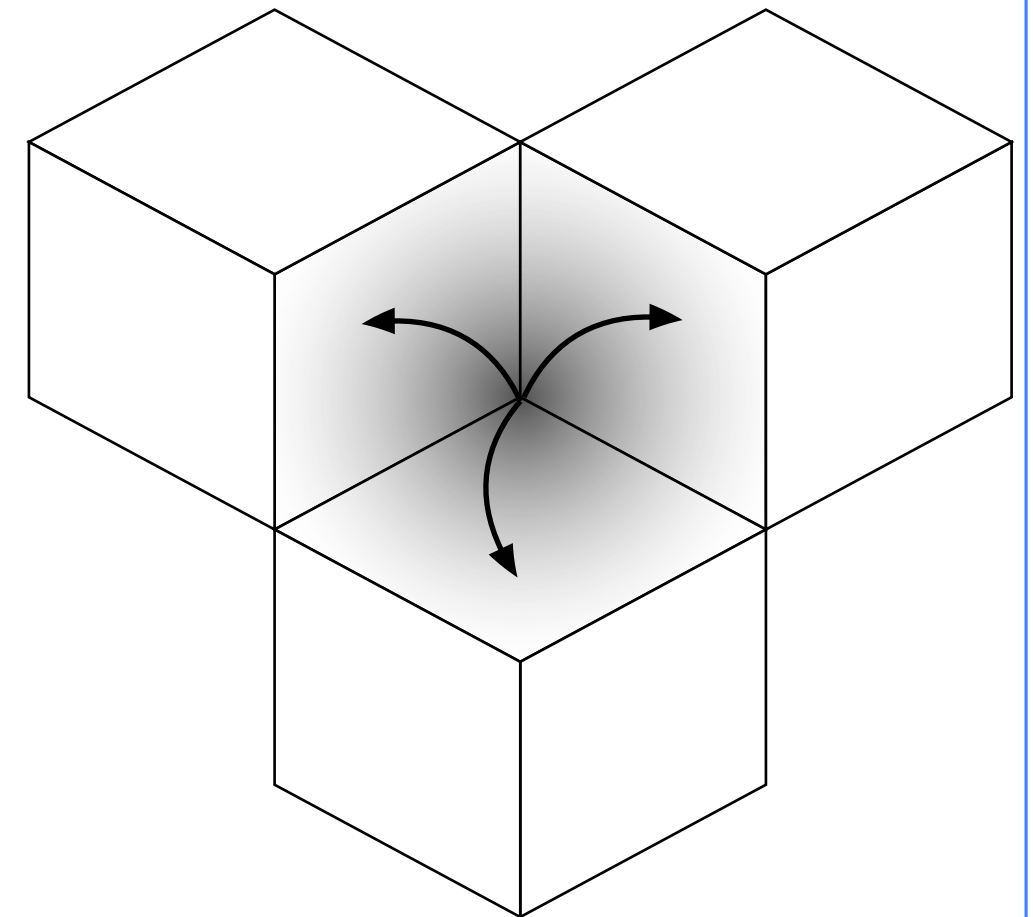
Speciellt trevlig för låg-polygon-världar!

Ambient self-occlusion ett fall för half-edge

Meshnavigering gör det snabbt och lätt att hitta grannar.

Hitta alla polygoner som gränsar till samma vertex. Undersök om de är en konkavitet. (T.ex. med höjd längs vertexens normalvektor.)

Ambient occlusion, sammanfattning

Approximation av global belysning enbart baserad på närhet till skymmande objekt

Object space, krävande men exakt

Screen Space, snabb approximation

Observera att AO alltid är en approximation!

Raytracing på GPU

Raytracing ger skuggor som del av metoden.

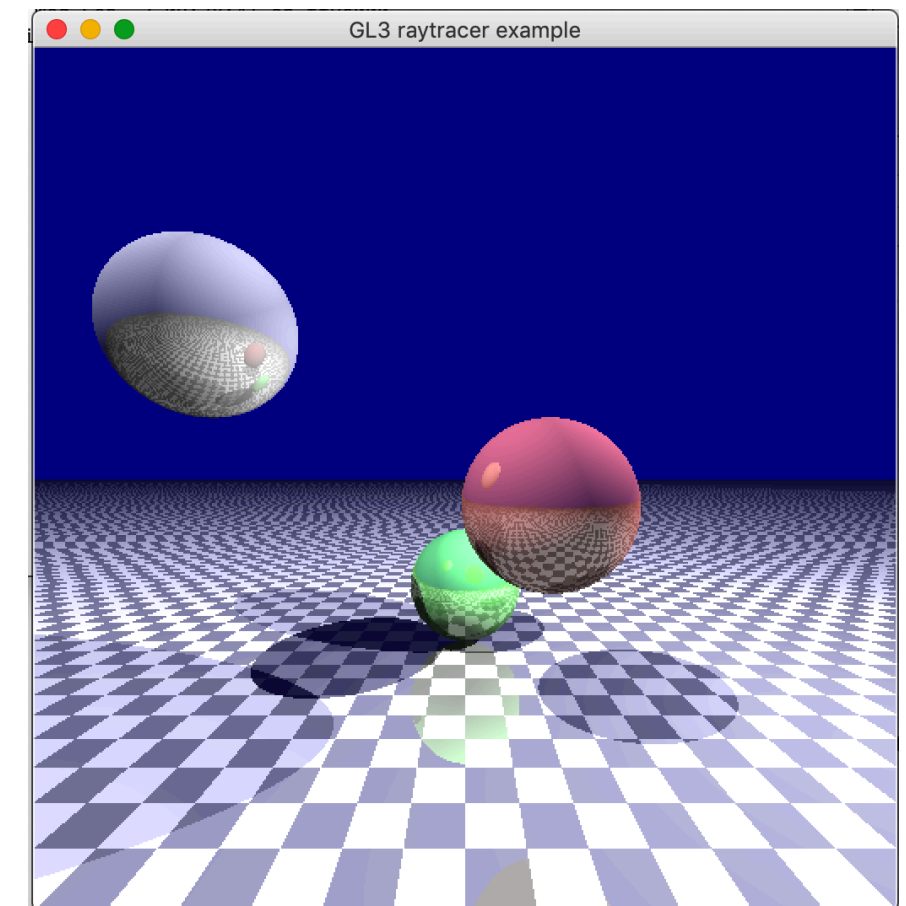
Möjligt redan på äldre kort

Aktualiserad av RTX-korten, RT cores

Accelererar BVH

Går längre än vanlig strålföljning: Photon mapping eller path tracing

Mer om detta i en senare föreläsning

Skugggenerering

Ett problem med många lösningar.

Metod kan styras av behov, prestandatillgång, typ av scen.

Mycket händer nu pga RT cores och ökade prestanda.